

Europos LIETUVIS

Nr. 31 (1521)

Londonas, 1980 m. rugpiūčio 18 d.

XXXIV

Teddy Taylor Pabaltijo klausimu

Liepos 20 d. britų „The Sunday Express“ išspausdino konservatorių partijos parlamentaro Teddy Taylor straipsnį, pavadintą „Atgabentas pranešimas iš krašto, kuris dabar bėra tik vardas pašto ženklų albume“.

Straipsnio pasirodymas kaip tik sutapo su olimpiados atidarymu Maskvoje, dėl to autorius pradėjo ir sako, kad sovietinė propagandos mašina dirba visu savo pajėgumu, stengdamasi pateisinti žygį į Afganistaną, nes dėl to daugelis kraštų nutarė boikotuoti olimpiadą. Neseniai atėjo žinia, kad iš ten bus atitraukta kažkiek kariuomenės. Paskui Prancūzijos prezidentas buvo kvailinamas pažadais tartis tuo reikalu. Protarpiais dar tenka išgirsti pranešimų, kad Sov. Sąjunga esanti linkusi Afganistaną „neutralizuoti“.

„Tačiau keistu sutapimu“, toliau rašo T. Taylor, „tie raminamieji Sovietų žodžiai dėl Afganistano beveik visiškai sutampa su 40 metų sukaktimi, kai Sovietai beširdiškai ir žiaurai užpuolė tris puikias ir ligi tol nepriklausomas Pabaltijo valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją.“

Daugeliui jaunų žmonių šiandienos mažosios Pabaltijo valstybės yra maža kas daugiau kaip tautos, kurios pagaminos vis rečiau kur užkampio parduotuvėje be užtinkamus pašto ženklus.

Bet tragiška istorija tų puikių Latvijos, Lietuvos ir Estijos tautų turėtų nuolat priminti laisvoms pasaulio tautoms, kad nėra ko pasitikėti molonais ir tariamai pagrįstais patikinimais dėl Afganistano. Juk tarp 1921 ir 1939 m. Sovietai pasirašė ne mažiau kaip ketvirtą reikšmingų tautų tautinių sutarčių, patikrinančių Pabaltijo tautų nepriklausomybę.

O vistiek šitai nesudarė jiems kliūtis 1939 m. pasirašyti purviną Ribbentropo paktą su nacių Vokietija, pagal kurį nepriklausomos Pabaltijo valstybės buvo priskirtos į sovietinę „įtakos sferą“. Ir po kelių mėnesių sovietiniai daliniai įžygiavo. Nuo to laiko jie pradėjo vykdyti biauariai ir beširdiškai kolonizacijos, naikino, trėmimų ir žudymų programą, kuria siekiama ne tik valstybių laisvę, bet ir tų tautų nacionalinį savitumą panaikinti.

Pabaltijo valstybių istorija yra kupina nuostabių drąsos. Pavyzdžiui, Latvija šimtmečiais buvo lyg koks futbolas tarp vokiečių ir rusų, bet atkakliai išlaikė savo kalbą ir papročius.

Latvijos nepriklausomybė buvo pagaliau paskelbta 1918 m., ir po to sekusiuose nepriklausomybės karuose buvo išstumtos vokiečių ir sovietinės armijos. 1921 m. Jungtinės Tautos pripažino jos valstybinę nepriklausomybę, bet viskas buvo sugriauta, kai, bendradarbiaujant su nacių, 1940 m. įsiveržė sovietinės pajėgos. Per metus iš porą milijonų gyventojų turinčios nedidelės latvių tautos 34.000 buvo išgabenta į Sovietų Sąjungą ar dingo be žinios.

Lietuvos atveju Sovietai 1940 m. birželio 14 d. atsiuntė ultimatumą, reikalaujantį sudaryti sovietinei vyriausybei „priimtina“ vyriausybę. Sekančią dieną 200.000 rusų kariuomenės dalinių įžygiavo į Lietuvą ir uždraudė visas partijas, išskyrus komunistus.

Buvo suaukautas vadinamasis „liaudies seimas“, kuris nieko kita nepadarė, tik patenkė rusams prašymą „įjungti“ Lietuvą į sovietinę Rusiją, ir nėra ko stebėtis, kad Sovietai sutiko.

1940 m. prasidėjo trėmimai ir žudymai, kaip ir Latvijoje. Tačiau kai vokiečiai 1941 m. paskelbė Rusijai karą, 100.000 lietuvių griebėsi ginklo ir privertė sovietines armijas trauktis dar prieš vokiečių pajėgoms užimančias. Po karo, kai Sovietai vėl okupavo kraštą, tūkstančiai lietuvių išėjo į miškus ir vedė atkaklų partizaninį pasipriešinimą, kuris tęsėsi iki 1952 m.

Kaip lietuviai egzilai sako, daugiau negu 350.000 lietuvių tarp 1945 ir 1952 m. buvo išsiųsti į koncentracijos stovyklas ar Sibirą. Vykdydami trėmimų ir prispaudo politiką, Sovietai Pabaltijo valstybėse taip pat vedė kolonizacinę politiką, apgyvendindami jose rusus, tuo būdu stengdamiesi sunaikinti laisvų tautų individualybę. Išdava — smarkiai mažėja „laisvųjų“ latvių, estų ir lietuvių procentas.

Prieš sovietinę invaziją tik vienas latvis iš dešimties gyventojų surašymuose laikė save rusiškos kilmės. Pagal 1979 m. surašymą trečdalis Latvijos gyventojų yra rusai.

Buvo vedama tyčinė prispaudo politika prieš Pabaltijo tautas, ir tam panaudotas kiekvienas galimas nusikaltėliškasis ir beširdiškasis kolonizacinis veiksmas.

Tikras stebuldas, kad nepaisant jau 40 metų vestos šitokios sovietinės politikos,

PASAULYJE

VLADAS ŠAKALYS PABĖGO Į ŠVEDIJĄ

Buvo skelbta, kad iš Suomijos į Švediją atbėgo vyras, kuris sakė esąs lietuvis.

Dabar, rugpiūčio 5 d., vokiečių „Die Welt“ rašo, kad tai yra lietuvis disidentas Vladas Šakals, kuris po nuotykingos kelionės pateko į Švediją. Dešimtį dienų jis žygiavo per Suomiją ir pagaliau perplaukė ties siena einančią Kukolės upę ir pasidavė pasienio miestelio Haparandos policijai.

Nei pats pabėgėlis, nei švedų policija neduoda smulkesnių žinių, kaip jam pasi-

skė pereiti smarkiai saugomą Sov. Sąjungos-Suomijos sieną.

Lietuvoje likę V. Šakalio žmona ir sūnelis.

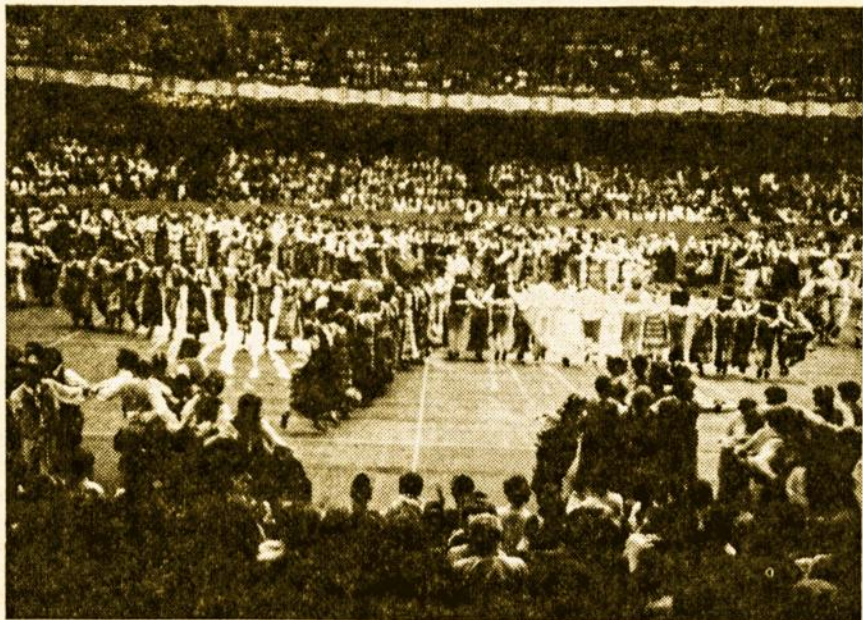
Laikraštis ta proga dar trumpai nurodo, už ką ji buvo nuteista, kokiu bausme ir ką anuomet teisme yra pasakiusi. Jos byla susilaukusi plataus dėmesio pasaulyje.

RAŠTO ŽMONIŲ SUNKIOS LIGOS

„Draugo“ dienraštyje 25 metus redaktorium išdirbęs rašytojas Aloyzas Baronas labai pavojingai susirgo smegenų uždegimu.

Žymusis vyresniosios kartos laikraštinninkas Vincas Rastenis taip pat sunkiai ir pavojingai serga.

VI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Tautinio šokio sukuryje — 57 grupių 2.300 šokėjų, 9.000 žiūrovų, dviejų dienų lietuviško šilnamo šventėje, Čikagoje, JAV. (Aprašymas 3 psl.).

Afganistanas ruso akimis

Kai 1968 m. Sov. Sąjunga užpuolė Čekoslovakiją, pačioje Rusijoje buvo tūkū žmonių, kurie protestavo. Šen ten, gal daugiau pavertuose kraštuose, buvo protestuota ir dėl Afganistano. Tačiau kaip į visa tai žiūri eiliniai ir neeiliniai rusai?

Šiek tiek rusų nuotaikų ir pažiūrų į tą reikalą yra prisimedžiojęs Jonathan Steele, „The Guardian“ korespondentas Maskvoje. Liepos 14 d. savo laikraštyje išspausdintame reportaže jis štai cituoja ruso dalininko žodžius: „Laukinis kraštas ir laukiniai žmonės. Toli jis. Kas ten vyksta, tai neveikia mūsų“, ir tas dalininkas yra toks, kuris oficialiųjų sluoksnių nemėgiamas. O jo žmona dar pridėda: „Mūsų kareiviai ilgai ten užsisus.“

dar tebematyti pasipriešinimo ženklų. Daugybė pagrindinių leidinių, ir katalikų Bažnyčia tebetęsia kovą už religinę laisvę, nepaisydama areštų ir įkalinimų. Tačiau sovietizacijos vyksme tai gali būti ir pralaimėta kova.

Tragiški Pabaltijo laisvųjų valstybių įvykiai ši ir praeitą mėnesį Britanijoje egzilių buvo minimi mitinguose ir pamaldomis bažnyčiose. Tačiau Vakarams turėtų įsidėmėtina aišku būti — sovietinis tikslas yra dominuoti pasaulyje, ir tie, kurie tiki laimingais sprendimais Afganistane, trokšta to, ko niekad nebus.

Tai gi ką mes galėtume daryti? Deja, atsakymas būtų neigiamas: praktiškai nieko.

Baigdamas straipsnį, autorius vėl nukreipia dėmesį į olimpiadą ir primena tą 17 aktyvių sportininkų iš Rygos ir Vakarų atsiųstą atsisaukimą. Tame rašte kalbama apie olimpiados įvykius Taline, Estijos sostinėje, ir, be kita ko, sakoma: „Su jumis ten bus karališkai elgiamasi. Dvejetą mėnesių parduotuvės buvo tuščios — atsargos krautos olimpiadai. Jums pasi-tarnaus geriausios rūšies virėjai, surinkti iš visos Sov. Sąjungos. Tačiau tik neužmirškite išsižiūrėti į praeivių veidus, ypač okupuotame Taline. Juose jūs pamatysite didžiausią panieką!“

Donatui Svolkinui mirus, jo sūnams, dukteriai ir motinai su seserimi Lietuvoje gilia užuojauta reiškia ir kartu liūdi

Mančesterio Liet. Soc. klubo v-ba ir nariai

TOMO VENCLOVOS PAREISKIMAS

LHG atstovas užsienyje Tomas Venclova praneša iš tikrų šaltinių gautą žinią, kad Lietuvos Helsinkio grupės narys-steigėjas Eitanas Finkelšteinas nėra pasirašęs po LHG dokumentu Nr. 18.

Dėl to fakto T. Venclova toliau rašo:

„Šis faktas mę trupučio nemenkina to rimto indėlio, kurį mūsų bičiulis Eitanas Finkelšteinas yra įnešęs ir toliau įneša į Lietuvos žmogaus teisių sąjūdį. Jo atsisakymas pasirašyti po dokumentu Nr. 18 išplaukia iš tuo tarpu neskelbtinų, bet visiškai gerbtinų priežasčių.“

NESUSIPRATIMAS DEL COMANEČI

Maskvos olimpiadoje buvo didesnių ir mažesnių nesusipratimų. Kai kurie jų buvo parodyti ir užsienių televizijos žiūrovams. Labiausiai į akis visiems krito, be abejo, lakstymas ir karšti ginčai, kai buvo sprendžiama, kuriai gimnastei skirti aukso medalį, ar rumunei Nadiai Comaneči, ar rusei Davydovai. Gavo Davydova.

„Bild Zeitung“ liepos 26 d. ne tik sukurė istoriją atpasakojo, bet dar ir porą citatų pridėjo. Rumunijos komunistų partijos laikraštis „Scinteia“ dėl to parašė: „Teisėjai grubiu būdu pažeidė olimpinę dvasį. Jie visiškai užmiršo, kad prieš kelias dienas buvo davę olimpinę priesaiką“. Rumunų gimnastų treneris Bela Karoli pareiškė: „Gėda, kad socialistiniai sportininkai yra apgaudinėjami socialistinių teisėjų socialistiniame krašte.“

ISTREMTOS MAMONOVA IR JOS BENDRADARBĖS

Jau buvo rašyta, kad nelegalų žurnalą „Moterys ir Rusija“ leidusiai dailininkei Tatjana Mamonovai buvo pagrasinta: arba liaukis ir pasmerk savo veiklą, arba bus atimtas sūnus, o vyras šaukiamas į kariuomenę.

Vokiečių „Die Welt“ liepos 22 d. rašė, kad ji su šeima ir dvi jos bendradarbės — Tatana Goričeva ir Natalia Malachovskaja — KGB buvo iškeltuvu atgabentės į Vietnamą.

tojų skaičių, proporcingai sutiktų su 16.000 britų, kurie yra Ulsteryje. Amerikiečiai tvirtina, kad Sov. Sąjunga Afganistane jau neteko 6.000 karių. Pagal kai kuriuos pranešimus, buvę jau ir politinių prasišverimų, kai parvežami žuvusieji. J. Steele sako „kad prasišveręs skausmas dėl žuvusiųjų visiškai suprantamas, bet tokiam dideliame krašte, kur visuomenė yra uždara, turėtų būti ypač daug tų žuvusiųjų, kad skausmas išeitų iš ribų. Vienas disidentas sakęs, kad jei valdantieji dar net iki šiol negali leisti atvirai kalbėti apie milijonus išžudytųjų valymų metais, vargu galėtų būti paveikta dėl nedidelio kiekio aukų Afganistane.“

Vasilio Aksionovo įsitikinimu, žygis į Afganistaną visiškai dera su sovietinių vadų „ideologine mistika“. Jie laikosi idėjos, kad jokia revoliucija negali būti atgal atsuktą. Jie jaučia pareigą išgelbėti ją. Tikėtai esą nuostaba, kaip Kremlius gali čia veikti prieš savo pačių interesus. Kariškai įsikišę, jie išprovokavo pilietinį karą prie savo slenkščio, kuris pareikalavo rusų gyvybių aukos, ir sugriovė de-tantę.

Nei Aksionovas, nei jo draugai Maskvoje nemano, kad Afganistano užpuolimas darys kokios nors įtakos rusų jaunimui. Čruščiovo laikais ir tuoj po to buvo kalbama apie atodų, o dabartinė karta daugiausia domisi daiktais, ne idėjomis. Ji priima oficialų valdančiųjų nusistatymą. Viena pažįstama rusė net girdėjusi kareivių pasikalbėjimą, girdi, jei jie pirmieji nebūtų atėję, tai amerikiečiai būtų užėmę ir pavertę antisovietine baze. Ji dar papasakojo ir ypatingą istoriją. Vėlai vakare ji važiuo taksu Maskvos gatvėmis. Kelionė ilgesnė buvo, tai šoferis pradėjo kalbėti. Jo tėvai turėjo vidutinio dydžio ūkį. Kolektyvizacijos metu ūkio jie neteko ir kaip „kulakai“ buvo išgabenti į Sibirą. Jis pats buvo mobilizuotas antrojo pasaulinio karo metu ir pateko į nelaisvę. Grįžęs po karo aštuonerius metus iškalėjo, kaip ir daugumas buvusių belaisvių. Kai buvo paleistas, jau turėjo 35 metus amžiaus ir jokios profesijos — gyvenimas taip ir praėjęs tuščiai. Kalbą su savo keleive jis baigė skundu, kad dabar, štai, girdi, Carteris spaudžia mus su tomis savo raketais. Keleivė jam priminė, kad ir Sov. Sąjunga gamina raketas. Taip, sako šoferis, bet mes turime ginti savo gimtąjį kraštą.

Vadinas, rusas labai nuolankus. Jis atleidžia ir trėmimus į Sibirą ir kalėjimus ir pasiryžęs dar aukotis, jei iš jo bus pareikalaujama.

NIJOLĖ SADŪNAITĖ GRIZO Į VILNIŲ

„Sueddeutsche Zeitung“ liepos 15 d. rašė, kad, pagal telegrafu gautąją žinią, Nijolė Sadūnaitė buvo paleista iš tremties Sibire ir liepos 9 d. grįžo į Vilnių.

BORISOVAS KALTINA KGB NUZUDYMAIS

Į užsienį išleistas sovietinių laisvųjų profesinių sąjungų atstovas Vladimiras Borisovas pakaltino KGB, kad Estijoje surežisavo susisiekimo nelaimę, kurioje žuvo jo žmona ir dar trys asmenys.

Jo žmona ragino boikotuoti olimpiadą.

KETURI ARESTUOTI LIETUVOJE

„The Times“ liepos 29 d. išspausdino Peter Reddaway straipsnį apie pasluttiniojo meto areštus Sov. Sąjungoje. Buvę suimta apie 30.

Vilniuje buvo areštuoti 4, tarp kurių plačiausiai žinomas Vladas Šakals, kuris jau anksčiau yra atkalėjęs 5 metus.

Esą spėjama, kad Vilniaus areštai turi ryšio su KGB pastangomis užgniaužti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“.

POTVYNIŲ IR TAIFŪNO PADARINIAI

Šiaurės Indijoje dėl potvynių žuvo 460 žmonių (buvo apsemta 3 mil. hektarų žemės apsemtos žemės).

Vietname taifūnas benamiais paliko 164.500 žmonių, taip pat vandenys apsemtė pasėlius.

7 dienos

— Britanija turi arti 1,9 mil. bedarbių, ir pašalpomis jiems išmokama daugiau kaip 100 mil. svarų kas savaitę.

— Popiežius lapkričio mėn. lankysis V. Vokietijoje (Koele, Muenchene, Altoettingene, Fuldoje ir Lauingene):

— Garsusis nacių medžiotojas Simonas Wiesenthalis pareiškė, kad turėtų būti iš Spandau kalėjimo paleistas buvęs Hitlerio pavaduotojas Rudolfas Hessas, kuris jau nuo 1941 m. yra kalnys, kai atsikrdo į Britaniją.

— Kentuckyje (JAV) surengtoje arklų varžytynėse už jauną eržilą buvo sumokėta 1,7 mil. dolerių (nupirko graiką laivų savininkas Niarchos).

— Pagal seną susitarimą Sov. Sąjunga dar nusipirko JAV-ėse 200.000 tonų grūdų.

— Įdomus propagandos gabaliukas: Tassas pajelbė, kad 12 m. amžiaus ukrainietis berniukas, kuris atsisakė grįžti su tėvais atgal į Ukrainą, jau JAV buvęs apdovanotas dviračiu, ir jam taip pat pažadėtas automobilis.

— Šiaurės Korėjos prezidentas Kim Il Sung sergą vėžiu, ir jo pareigas užima masi perduoti jo sūnui Kim Čong Il.

— Italijoje buvo atspausdinta tokios pat išvaizdos kaip ir tikroji „Pravda“ ir olimpiados proga atgabenta jos tūkstančiai į Maskvą, o joje satyriškai papasakojama, kad sugrįžusias sovietinis režimas ir būsia laivi rinkimai.

— Egipte mirė buvęs Irano šachas, Iranas dėl to džiūga, bet prez. Bani-Sadr pareiškė, kad tai vargu turės kokios nors įtakos įkaitais laikomų amerikiečių ambasados pareigūnų likimui.

— Pietų Korėjos karinė vyriausybė uždarė 172 periodinių leidinių, nes kultūros ministerija nutarė, kad jie yra kuo nors kenksmingi, 611 mokyklų buvo išskyringuoti vedėjai ir mokytojai, jau atleista apie 9.000 valstybės tarnautojų (vien iš valstybinių žemės ūkio ir žvejybos kooperatyvų pašalinta daugiau kaip 1.200 pareigūnų).

— Didžiulis sprogimas sugriovė Bolonos (Italija) geležinkelio stotį, 76 žuvo, 200 sužeista, ir neofašistiniai teroristai paskubėjo pranešti, kad tai esąs jų darbas.

— Užsienyje gyvenantieji šacho sesuo ir „Teherano skerdikų“ pravardžiojamas feldmaršalas Oveisis, sako, tariasi nuversti ajatolos Chomeinio valdžią Iranu.

— Turkijoje per liepos mėn. paskutinąją savaitę kairieji ir dešinieji teroristai išžudė daugiau kaip 100 žmonių.

— Zimbabvės sostinės gyventojams buvo įsakyta išeiti į gatves sutikti atvažiuojančio Mozambikos prezidento Machelio, o kas nepaklausysias — būsiąs liaudies priešas.

Jurgio Jankaus „Kol esu čia“

Paskutiniaisiais metais mūsiškės leidyklos pradėjo išleisti vis daugiau Jurgio Jankaus knygų. Romanas, nauji pasakojimų tomai. Seniau taip dažnai nesitiktavome su jo naujais kūriniais. Vadinasi, baigęs darbą dėl duonos, jis pajėgias labiau atsidėti kūrybai. Štai ne kažin kaip seniai ir vėl Lietuviškos knygos klubas Čikagoje išleido stambų (376 psl.) pasakojimų rinkinį, pavadintą **Kol esu čia** (kaina 8 dol.).

Tur būt, nebėra ko kartoti senos ir visų pripažintos tiesos, kad J. Jankus turi didžiulį pasakojimo talentą. Toks jis, be abejo, yra ir šiuose šioje knygoje išspausdintuose pasakojimuose, kurių du ypač ilgi (abu daugiau kaip po 100 puslapių).

Kaip ir apskritai J. Jankaus kūryboje, taip ir šįkart viener pasakojama apie realius dalykus (pasakojimas „Bajmės dienos“), kitur pinamos stipriai mistiškos istorijos („Kol esu čia“, „Žilalys“), o trečiur istorija paremta kriminaliniu elementu (ypač pasakojimas „Muškit būgnus“). Toksai įvairumas — skaitytojų laimėjimas: po daugiau padangų jis pvedažiojamas, su įvairiais žmonėmis susitinka, daugiau nuotykių su knygos veikėjais išgyvena.

Skaitydamas pirmuosius du pasakojimus, ne vienas gal pasijus, kaip ir šių eilučių autorius, susidūręs su pusiau realiu, o pusiau realybei nebeapčiuopiamu pasauliu. Pasakojime „Kol esu čia“ vaizduojamas vienišos seno žmogaus Kūčios su visomis smulkmenomis. Pasakojama apie paskutinius draugus, kurių jau nebėra, ir į visą istoriją įpinami atsiminimai iš Lietuvos apie Dėdūtį, kuris, pasirodo, ir miręs dar sugebėjo gera padaryti žmonėms. O „Žilalyje“ ir realaus kaimo gyvenimo rėmus įjungiamas žmogus, kuris sugeba vaikščioti virš vandens ir iki panagių žinoti ne tik tai, kas ką bloga yra padaręs, bet ir kas ką galvoja.

„Bajmės dienos“ yra stambi vokiečių okupacijos metų gyvenimo šūkampa su visais žiaurumais, su žydu slapstymu ir bausmėmis tiems, kurie ryžosi juos gelbėti. Pasakojama moteris, kuri anuomet buvo dar tik maža mergaitė ir padėjo slėpti nuo mirties pabėgusią ir paieškoma žydaitę Rivę. Kartu užgriebiama ir miesto jaunų žydu laikysena.

J. Jankus yra žinomas taip pat kaip specialistas pvedažioti savo kūriniuose skaitytojus po romanų ir novelių veikėjų paslapčių. Tos rūšies pasakojimas šioje knygoje yra „Verčiau būtų nesakęs“. Retkarčiais susitikdamas su savo senu pažįstamu Petru, nagingu ir sumaniu vyru, pasakotojas pavaizduoja mums, kaip tos ypatingos leido jam iškilti ir praturtėti. Tačiau, lyg tos vienos istorijos dar nebūtų gana, ir tą pasakojimą anas gabusis Petras įveda Edį, kuris paliko jam saugoti lagaminėlį tikrų ar netikrų šimtadolerinių. Jos ir užkaria pasakotojo vaizduotė, bet paslaptis taip ir nepaaiškėja, ar tas pilnas lagaminėlis ir po ilgesnio laiko tebedulksta slėpnyje, ar Edis jį atsiėmė, ar Petras už tuos dolerius nusipirko laivą, į kurio krikštynas net burmistras-meras teikėsi atsilankyti.

Pats noveliškausias dalykas su gera pabaiga bus „Skola“. Zenonas Jazbutas, gyvendamas Vokietijoje, buvo vienas tų vadinamųjų vaizbūnų. Prisiskolinęs iš tautiečių, dingo. Šilinis atsitiktinai susitiko Kanadoje tą buvusį vaizbūną, kuris ir jam buvo skolingas. Be jokių pyktų, be nieko pakalbėta buvo ir apie skolą, bet šilinis, atrodo, to susitikimo proga bus laimėjęs daugiau negu penkis šimtus dolerių už anuomet paskolintas šitiek markių, nes per Zenoną jis susipažino su moterim, kurios lankyti po savaitės dar grįš.

Ilgasis pasakojimas „Muškit būgnus“ yra istorija Juozo Šeštojo, atsitarnavusio profesoriaus, kuris nusipirko namus, kai ruošėsi vesti. Kai vedybų klausimas atkrito, vienas jis ten liko gyventi, apsirovęs knygomis, rankraščiais ir paveikslais. Šįkart istorija taip pat pradeda Kūčiomis ir pamažu vis tiršėja ir painėja. Visos gatvės namus supirkinėjo nešvarūs biznierių, kurie tame žemės plote rengėsi vykdyti savo planus. Likto stovėti neparduotas tik jo. Siūnčiamis debybų vesti biznierių agentai, grasintojai, gąsdintojai. Samdyti gąsdintojų šauda. Rodos, lyg ir laimėjęs, bent kainą didelę už namus gavęs, vis dėto paslaptingo aplinkybėmis Šeštokas žūna. Tai tikras neperdėtas kriminalinis romanas, kuriame ne visos paslaptys atskleistos, kad skaitytoją labiau intriguotų. Ne, ne tokios rūšies kriminalinis romanas, kokius svetimomis kalbomis išleidžiama tūkstančiai. Tai, be abejo, grožinė literatūra, kurios intriga sudaro kriminaliniai siūlai.

Ne vienas tų pasakojimų yra toks sudėtingas, kad jų neįmanoma būtų kaip nors atpažinti. J. Jankus krauna detalę prie detalės, pina, narplioja veiksmą, viską jį žino, viskas jam sava. Kai reikia, kurią nors iš pasakojimų įpinta istoriją jis sugeba išradinti pateikti didžiuliu monologu. Kadaiše mane buvo nustebinęs W. Faulkner, kurio romanuose gali užtikti per penketą puslapių nusitęsiančių ilgų sakinių. J. Jankus į jį panašus tuo, kad kelių puslapių monologu sugeba papasakoti kieno nors istoriją („Verčiau būtų nesakęs“ Petras 8 puslapių monologu iš pagrindų supažindina su Edžiu). Kaip didelį talentą pasakoti galima ir šiek tiek lyg ir piktinaudoti, pavyzdžiui galėtų eiti labai ilgas, protarpiais pertraukiamas pasakotojo ir Petro pasikalbėjimas (tame pat „Verčiau būtų nesakęs“) apie rūkymą, cigarus ir jų rūšis, jų uždegimą, apie cigarų dūmus, jų pelenus ir t. t. Tokius dalykus gal būtų galima pavadinti perspasakojimu. O jų netrūksta šioje knygoje. Gal, norėdamas būti visiškai laisvas ir nevengti visokių perspasakojimų puslapių, Jurgis Jankus savo trumpesnius už romaną kūrinius net ir vadina ne jau įprastais apysakos, apsakymo ar novelės terminais, bet pasakojimais.

(k. b.)

KAIP VADINTI GIMINES?

Lietuvių kalboje iš tiesų yra daugiau giminiųstės ryšių reiškinčių žodžių, negu vartojame. Vartoseną dažnai nulemia tarmė, iš jos atsineštieji žodžiai; nauji sunkiau įsimejami, sunkiau tampa mūsų „nuosavybe“. Be to, giminiųstės terminai, nors ir gana pastovūs, kaip viskas kalboje, kinta; vieni jų užmirštami, kiti imami vartoti dažniau, įgauna užmirštųjų reikšmę. Kaip matysime, daugelis giminiųstės reiškinčių žodžių yra daugiareikšmiai; jie nusaką ne vieną, o keletą giminiųstės santykių.

Pirmiausia pakalbėsime apie šeimos giminiųstę. Ją nusaką tokie žodžiai: tėvas, motina, sūnus, dukterė. Tėvo (motinos) tėvai — senelis, senelė; senolis, senolė; močiutė, tėvukas ir pan. Tėvo (motinos) brolis — dėdė (retas žodis — avynas — motinos brolis). Tėvo (motinos) sesuo — teta. Dėdės žmona — teta, dėdina, dėdienė. Tetos vyras — tetėnas, dėdė. Dėdės (tetos) vaikai — pusbroliai ir pusseserės (kartais dar broliškai ir seserėčios). Brolių ir seserų vaikai — broliškai ir seserėčiai. Sesers dukterė — seseraitė, seserėčia, dukterėčia. Sesers sūnus — seseraitis, seserietis, seserėnas, seserėnas. Brolio dukterė — broliėčia, broliaitė, broličia, dukterėčia. Brolio sūnus — broliaitis, broliūnas, broliėnas, sūnėnas, brolinis, broliūnis. Beje, sūnėnas ir dukterėčia kai kuriose tarmėse reiškia anūką ir anūkę. Sūnaus ar dukters vaikai dar vadinami: dukraitė, sūnaitis, dukterėnas ir pan.

Kita giminiųstės terminų grupė labiau susijusi su santuoka. Šiai grupei priskirtume tokius žodžius: marti — sūnaus žmona; žentas — dukters vyras; anyta — vyro motina; šešuras — vyro tėvas; uošvis — žmonos tėvas; uošvė, uošvienė — žmonos motina; moša — vyro sesuo, dieveris — vyro brolis; dieverėnas, dieveraitė — vyro brolio vaikai; dieverėnis — vyro brolio patis; svainis — 1, sesers vyras, 2) vyro brolis, 3) žmonos brolis, 4) žmonos ar vyro sesers vyras; svainė — 1) žmonos sesuo, 2) vyro sesuo, 3) brolio žmona, 4) žmonos ar vyro brolio žmona; brolienė — brolio žmona. Sutuoktinių tėvai vieni kitus vadina svotais (tėvų svotu, o motiną — svotčia).

Kaip matome, žodžių, nusakantių giminiųstę, ne tiek jau mažai. Taigi ir turtinti savo šnekamąją kalbą yra iš ko.

Rita Petrokienė (iš „Mokslas ir gyvenimas“)

Vladas Šlaitas

AMŽINAS JAUNIKAITIS

Sapnuoju gatvę, kuri dingo nuo žemės paviršiaus, sapnuoju skaisčią ir gražią mergaitę, kurią kartą buvau labai įsimylėjęs, ir esu vėl gražus ir laimingas aštuoniolikos metų Ukmergės jaunikaitis. Ar tai kelionė į praeitį? Tai ne kelionė į praeitį, nes man nereikia niekur keliauti, nes amžinai gyvenu viename pasaulyje, kurs pažįsta tik vieną laiką, būtent, dabar.

Domas Burneikis

Žemaičio atsiminimai

„Mokykloje“. Senoji ir troboje manęs nematė. Todėl kaip įėjau į vidų, taip ir pasilikau bestovis prie durų. Ant lovos sėdėjo senelis perskelta viršutine lūpa. Pro lūpos spragą, mažmau pridengtą jo rudų ūsų, buvo matyti du pageltę dantys. Svaivinis su juo labai pagarbiai pasisveikino.

— Kaip bediktuoji, papunaiti? — paklausė svaivinis pasisveikinęs.

— O taip tatau ir dūktuoju: dieną sėdžiu ant lovos, o naktį guliu, — atsakė senelis šypsodamasis.

Tai buvo svaivinio tėvas, senasis Jurkus. — Nusivalksty, Domale, dabar jau čia bus tavo namai, — vėl pratarė svaivinis man.

— Nesėdėsi arti prie pečiaus — pateikėsi panagės! — perspėjo senasis, kai nusiraišiojęs taikščiai prisiglausti prie karštos krosnies.

Nors ir atokiau nuo krosnies atsisėdau, vistiek „patekėjo“ ne tik panagės, bet — kas piličiausia — kūnys. Kūnų atitokimo skausmas griebia ne kūnį, bet, rodos, širdį... Kiek atkutes, ėmiau įkyriai stebėti senojo spragą lūpoje.

— Ar tau patinka skylė mano lūpoje? — paklausė jį. — Kai buvau toks kaip tu dabar, lūpau prie varnų lizdo, varna ir iškiro tą lūpą iš lūpos.

Man pasidarė gėda, kad jis pastebėjo žiūrint į jo lūpą. „Dar labiau susigūžiau į kampą, nes nesupratau, kad senasis tik juokauja. Vėliau jo sūnus Jonas papasakojo, kad tėvas, dar bernas, krito nuo šieno vežimo ir pataikė į šakės nagą. Tas išplėstas gabalas dar gerai kabojoje prie lūpos, bet kas gi veš pas gydytoją, kai šieną reikia doroti? Moterys aviklėpėmis žinklėmis nukirpo tą jau nebereikalingą

lūpos dalį, nunešė į kapines ir palaidojo. Juk žmogaus lūpa — ne gyvulio.

Svaiviniui su tėvais besišnekančiam, iš Lauksodos grįžę triukšmingai suvirto į trobą du svaivinio broliai, Adomas ir Jonas, ir seserys, Zosikė ir Levikė.

— Ar tatau mano studentas? — paklausė Levikė, pamačiusi mane sėdint kampe prie krosnies.

— Ja, Levale, — atsakė svaivinis.

Iš visos tos šeimos man pasirodė simpatiškausi Zosikė, senasis Jurkus ir Jonas.

— Per dieną tris kartus muškite, vieną kartą duokite valgyti, ir bus gerai, — juokais pasakė svaivinis, atsisveikindamas su svaivisiais.

Nors ir žinojau, kad svaivinis tik juokauja, bet vistiek jo toks palaiminimas, paliekant tarp svetimų žmonių, mano nuotalką smarkiai prisilėgė, net graudu pasidare.

— Nebijok, bus ir čia gerai. Pranciškus tik pajuokavo, — ramino Zosikė, praeidama ir brūkšteldama ranka man per veidą. Ir vėl Zosikė buvo man motiniška. Juokais mane ji vadindavo „Munas“.

Pradžioje toks vardas nepatiko, bet pamažu apsipratau. Jau kitą rytą pradėjau mokslą. Levikė iš klėties atnešė elementorių, kur jis buvo rūpestingai paslėptas, kad nereikalinga nosis jo neužuostų, tai buvo pavojingas inventorių ir lietuviui griežtai draudžiamas laikyti savo namuose ir juo naudotis.

Pasodino mane prie ilgo stalo galo, o pati mokytoja atsisėdė šalia linų verpti. Tyčia tam reikalui paruošė šakaliuką pridėjęs prie raidės, turėjau pasakyti jos vardą. Kol išmokau raides pažinti, šaka-

liukų jas bebaksnojo, kai kurios ir prakiuro.

— Užteks. Dabar pradėsi šleibždavoti, — pasakė Levikė, patikrinusi ir patyrusi, kad raidės jau tikrai pažįstu.

Ir prasidėjo nuobodus ir juokingas šleibždavojimas.

Vieną dieną bešleibždavojant mane pagavo toks juokas, kad net nusiraminti negalėjau. Užsikrėtė juoku ir mokytoja. Juokėmės abu ligi ašarų.

— Ar bėsas ir apsidė! — šūktelėjo senoji.

— Ne bėsas, o juokas, mama, — atsakė Levikė apsimiršusi.

Dieną nuo ryto ligi vakaro sėdėdavau prie elementoriaus, o vakarais reikėjo kakti sau į galvą visokius įsakymus, didžiuosius ir eilinius griekus, gerus ir blogus darbus ir t. t.

Kartą paklausiau savo mokytoją, kur yra tas Egiptas, iš kur mus Dievas išvedė.

— Nežinau, — atsakė mokytoja.

— Ne mus, bet žydus, — atsakė senasis Jurkus nuo savo lovos.

— O dėl ko, o kodėl, neidusinė, o mokykis, — nutraukė mokytoja.

Ir taip dienų dienas besėdint prie šleibždavonės, atėjo ir pavasaris su savo linkmybėmis ir džiaugsmiais. Pasidarė nepaprastai sunku sėdėti apytamsėje troboje ir šleibždavoti ir šleibždavoti...

Vieną pavakarę Jonas paklausė, ar aš nenorėčiau eiti į skiedryną padėti jam šakų kapoti kraukui. Su džiaugsmu priėmiau jo pasiūlymą. Ir tą patį vakarą Jonas užalkamavo, kad jis vienas šakų nešuosias ligi Velykų. O tai buvo būtina, nes vėliau prasidės kiti pavasario darbai. Jis pasiūlė leisti mane jam į talką. Bet senasis Jurkus suabejojo, ar bus gerai, kad pasižadėję mokyti, statysime vaiką prie darbo. Maniau jau, kad grius mudviejų su Jonu suokaltis. Bet kai Levikė pareiškė, kad skaityti baigė mokytiš

Su lietuviais pasaulyje

JONO GLIAUDELIO PALIKIMAS

Veterinarijos gydytojas Jonas Gliaudelis didžiąją dalį savo turto, 157.976 dol., paliko Amerikos Lietuvių Fondui.

Dr. J. Gliaudelio palikimas Lietuvių Fondui ligi šiol yra pats didžiausias.

Atvykęs į Ameriką ir išlaikęs valstybinius egzaminus, jis dirbo savo specialybės darbu. Aktyviai reikšėsi ateitininkuose, buvo „Draugo“ romano konkursų mecenatas, skirdavo pinigų „Ateities“ žurnalo literatūriniam konkursams. Mirė sulaukęs 68 metus amžiaus.

JONAS JURASAS PAKVIESTAS REŽISUOTI „SAVIZUDIO“

„Europos Lietuvių“ buvo rašyta, kurių gerų atsiliepimų sulaukė J. Jurašo Providence pastatytas N. Erdmano „Savizudis“.

Šį rudenį tą veiklą ruošiamasi pastatyti kuriam nors New Yorko teatre. Tuo rūpinasi bendrovė, kuri turi kapitalo. Šįkart pagrindiniam vaidmeniui pakviestas britų aktorius Derek Jacobi, kuris labai sėkmingai vaidino televizijos serijoje „I, Claudius“.

O režisuoti pakviestas Jonas Jurašas, kuris tikisi, kad tas veiklas bus ligai vaidinamas New Yorko, o paskui su juo bus galima gastroluoti.

STUDIJĄ APIE MYKOLĄ KRUPAVICIŲ

JAV išleidžiama nauja studija apie prel. M. Krupavičių, pavadinta „Valstybininko keliu“.

Ji rašyta Lietuvoje.

MIRĖ GEN. S. RAŠTIKIO BROLIS

Los Angeles šv. Kazimiero parapijos biuletenis „Lietuvių žinios“ praneša, kad po 38 metų tremties Sibire mirė gen. S. Raštiko brolis Andriejus Raštikis.

Kiti Raštikių giminės dar ir dabar, sakoma, tebėra Sibiro tremtyje, grįžti į Lietuvą jie neturi teisės.

URUGVAJIECŲ PADEKA PLB VALDYBOS (PIRM. INŽYNTAUTUI KAMANTUI

PLB valdybos pakviestas, JAV-ėse sėkmingai koncertavo Urugvajaus lietuvių tautinis ansamblis „Ažuolynas“.

Kai jis grįžo iš kelionės, PLB valdybos pirm. inž. V. Kamantas gavo tokių Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos pirm. G. Mačansko, sek. A. Gudyno ir „Ažuolyno“ vadovo dr. A. Stanevičiaus pasirašytą laišką:

„Sirdingai dėkojame Jums, o per Jus ir visai PLB Valdybai ir PLB Kultūrinės Tautos Komissijai už tą didelę garbę, kurią suteikė mūsų kolonijai, pakviestami mūsų tautinį ansamblį „Ažuolyną“ į JAV ir Kanadą, sumokėdami visas jų kelionės išlaidas ir jį rūpestingai globdami.“

Ši kelionė subrandino mūsų ansamblį ir sustiprino jo pasitikėjimą savimi, matant, kad jo kūrybinis darbas ir pastangos buvo palankiai įvertinti, parodė jam naują lietuvišką pasaulį, atvėrė platesnius horizontus ir padidino mūsų jaunimo džiaugsmą priklausti lietuviškai šei-

mai, o malonūs kelionės prisiminimai pasiliks ilgai ažuolniečių atmintyje ir širdyje ir, tikimės, paskatins juos dar aktyviau įsijungti į mūsų kolonijos lietuvišką veikimą.

Už visa tai malonėkite priimti mūsų pagarbą ir tikrai nuoširdų dėkingumą.“

PLB valdyba ta proga pažymi, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenė pajėgė atsikviesti Urugvajaus „Ažuolyną“ ir Argentinos „Žibutes“ tik JAV ir Kanados lietuvių dosnumo dėka.

PAGERBTAS J. ŠIAUCIULIS

Montrealyje bičiuliai už visuoemeninę veiklą pagerbė Juozą Šiauciulį, sulaukusį 65 metų amžiaus. Pagrindinę sveikinimo kalbą pasakė Augustinas Mylė.

J. Šiauciulis ir A. Mylė prieš emigravimą į Kanadą yra gyvenę Mančesteryje.

NUO BALTJOS IKI JUODŲJŲ JŲRŲ...

Stepas Varanka „Laisvojoje Lietuvoje“ rašo, kad lenkų laikraštis „Amerikijoje“, „Gwiazda Polarna“ (Rytų Žvaigždė) pernai išsispausdino H. Majcherowicz straipsnį „Tikra pranašystė arkivyskupo Jano Cieplako“.

Kažkoks J. Janikavakas iš Elmwoodo atsitiktinai vienoje bibliotekoje radęs ark. Cieplako surašytą pranašystę. Biblijos tekas pavadino jį, deja, neparašė.

Pranašysčių esama daug, bet dažnai jos būna neaiškios, o šioji, sako, yra tikslesnė ir išsamesnė negu kitos.

Ten sakoma, kad angelas iš dangaus pasakė ark. Cieplakui, jog 1790-80 m. po šaltos baltos žiemos danguje pasirodys vaivorykštė ar (nepaprasta paslaptis) šviesa, ir tai bus ženklas ateinančio karo, kuris bus trumpas.

Tai yra įvykis Varšuvoje, toliau sakoma. „Teritorija būsimos Lenkijos sileks nuo Baltijos jūros iki Juodosios. Lenkija bus sujungta su trimis kaimyninėmis valstybėmis. Tai bus Lenkija tiems, kurie nematė tikėjimo ir savo tėvynę ir tikėjimo, kad ateis teismo ir bausmės diena“.

Baigdamas savo pranašystes, tas angelas pasakė arkivyskupui Cieplakui: „Tegu tavo tauta nemisigastą bausmės“. Tai reiškia, kad angelas pataria lenkams būti drąsiais ir tikėti Dievu sunkiomis būsimosios karo valandomis. S. Varanka pasidaro tokias išvadas:

„Iš to lenko arkivyskupo Cieplako pranašystės mums lietuviams gaunasi labai liūdnas vaizdas. Jeigu jo pranašystėje, kuri jam buvo angelo praneša, kad Lenkija bus „od Morza Baltijos jūros do Morza Czarnego“ (Nuo Baltijos jūros iki Juodosios jūros), tai Lietuvai jau Europoje vietos nebus. Nenorėčiau tikėti, kad angelas taip Lietuvai ir lietuvių nekvestų, kad jiems ir mažo stulpelio nepaliktu būsimajame Europoje. Lietuviai taip pat gerbia ir myli Panele Švenčiausią ir visus angelus nebologiau negu lenkai. Truputį juokingai ir šovinistiškai skamba toji aukšto lenkų dvasiškio skelbta iš dangaus pranašystė.“

Gal būt, arkivyskupas Cieplakas klaidingai pranašystę supratė? Nesuprasti irgi negalėjo, nes prieš porą metų Toronto lenkų laikraštis „Zwiazkowice“ viename straipsnyje rašė, kad „danguje angelai tik lenkiškai kalba“.

smailiu. Tikrai buvo linksmas ir malonus tokią gražią pavasario dieną dirbti skiedryne. Oras kupinas saulės spindulių, šilumos ir pailkusių giesmės garsų. Pietų ir trobą suvirtome išraude, kvapaus bei gausaus oro prisūbė. Ir išalkę kaip vilkai O čia ant stalo mūsų laukė didelis molinis dubuo pusmarškiosios košės (ruginių miltų ir bulbių), iš kurios kyšojo šilkių galvos ir uodegos. Mudu su Jonu gaudavome vis uodegas. Be to, kiekvienam buvo padėta molinė lėkštė su aguonų pienu, atskiestu saldžiu ir kvapia senųjų klevų sula. Valgėm klevu medžio šaukštais. Gavėnės metu toks patiekalas buvo duodamas tris kartus savaitėje: sekmadienį, antradienį ir ketvirtadienį. Sekmadienį rytas gavėnį pusryčiams būdavo toji košė, o šiaip dienomis avizinis kisielius. To kisieliaus negalėjau ne tik valgyti: net ir jo kvapas keldavo vėmą.

— Atsirado, mat, ponaitis! — pūškavo senoji, pamačiusi mane valgant bulbes, pasimirkamas sūriame vandeny.

Vėliau, senojo Jurkaus paveikti, visi apsiėmė su manimi išmone. Padarydavo man net ir rasalo su silks galva, kepta ant žarijų.

Dar ir dabar stebiuosi senojo Jurkaus sugebėjimu išlaikyti šeimoje drausmę ir vaikų paklusnumą. Jis buvo mažulikas, kiek iškuprelę sulinkęs, o tuo metu žemai net iš trobos nebeišėdavo. Tačiau dūkyje bet koks didesnis darbas nebūdavo drėkiamas jo neatsiklausus, nors tuo laiku vyriausiasis sūnus Adomas jau buvo ūkio vedėjas-gaspadorius. Tėvas, būdavo, išlauso, ką sūnus pasakoją apie darbus, ir pagalvojęs pasako, kas būtų geriau daryti šiandien ir kas rytoj. Niekada nepastebėjau, kad kas iš vaikų jam papriestartų. Tik viena senoji kartais panurzgėdavo ir tai būdavo ir savo bakavą. Ir mane globojo jis ir jo vyresniojo dukra Zosikė. Taip užbaigiu pirmąjį mokslo metą.

(bus daugiau)

EDITORIAL

NOW THAT THE PARTY IS OVER

The last two years have seen the dawn of a new initiative amongst young Lithuanians in Great Britain.

Last summer's Congress motivated an increasingly apathetic community into action with great success. Apart from organising Congress, LYNES was founded: and this April saw the formation of an official Lithuanian Youth Association in this country.

Now however, the free ride is over and it's time we stood on our own feet. These achievements are predominantly those of our 'older youth' and the PLJS in North America. In less than six months time the first General Meeting of our LYA will clearly show if we can respond to this crucial challenge. So it's up to the Youth to make this work, we may never get the opportunity again!

IS THERE ANYBODY OUT THERE?

Presently we have little idea of the impact LYNES undoubtedly makes with its sporadic arrival in your lives. Or is each edition destined to be read only by 'fish, chips and a pickled onion'?

So how about all of you 'reporters' out there putting pen to paper and dropping us a line or two just to show you care? Any News, Views (or even criticisms) will be particularly welcomed, along with any 'Art' ideas (for sub-section logos cartoons etc.).

Under discussion now is the possibility of distributing LYNES independently of Europos Lietuvis (currently on sale to under 25's for only £5.00 p.a.) at a nominal rate of about £1.00 p.a. (4-6 issues). Apart from giving us some feed-back about our readership, the financial commitment could cement the reality of our LYA and this, its voice.

What do you think? Answers by post-card, letter or homing pigeon to:-

LYNES, 2 LADBROKE GARDENS,
LONDON, W11 2PT.

IT'S BEEN WORTH WAITING FOR!

Today's bumper '13th' Edition contains much more 'home cooking' than usual. As an experiment we have made this a four page issue, with a centre-fold feature on Sodyba (Headley Park, Hants).

Other items include, an account of last month's Wolverhampton Festival, notes on how London has developed an informal way of 'keeping the home fires burning', and of course, all the latest info for the coming months. Looking ahead to the 14th... we hope to include all the latest from our reporters in America, Felix and Romas, a short story and much more.

TO WHOM IT MAY CONCERN

As a reminder, here are the mandates accepted by the LYA Committee (Jonas Podvoiskis, Franco Bernatavičius and Onutė Virbickaitė) on being elected.

(a) Coordinate Youth social activities amongst regional groups.

(b) Prepare a draft constitution by, and circulate for comments prior to, the next AGM.

(c) Organise the Association's financial basis, raise funds and discuss with the trustees the disposition of Congress profits.

(d) Maintain contact with the PLJS.

(e) Work together with the Lituanistics Section of the Lithuanian Association.

(f) Discuss the publication of LYNES.

(g) Convene the next AGM in Manchester by January 1981.

THE ROAD TO MANCHESTER.

As it's now four months since the Committee was ratified (and half-way through their term of office) it is an ideal time to review the progress to date with a view to establishing our objectives before LYNES' next publication.

Pressures of studies and other commitments have meant that work is behind schedule. No meeting has yet been arranged with the trustees (mandate (c)) and the Constitution (mandate (b)) is still to be discussed.

The Constitution particularly needs to be tackled now. We may find many of the PLJS rules inapplicable (e.g. PLJS exclusion of members with non-Lithuanian parenthood). Widespread opinion on these matters should therefore be sought now.

We can't afford to spend time in January debating regional autonomy (or even Dance-Group status within the Association's structure). Procedure-for-Debate (which in any case should be established beforehand too), as well as to hold elections and plan the following year.

There will probably be only two editions of LYNES before then, so how about including a draft Constitution in the next issue (which should also include some news about Conference preparations—especially the entertainments afterwards!)?

Let us hope that now the period of familiarisation is over, progress can be made and LYNES can in future be more positive concerning LYA developments.

Although this last section is an Open Letter (to said Jonas, Franco and Onutė) due to an inability on their part to respond to our plea for info, it is possible these comments are unfair, (things have been lost in the post before!) and there is only a feed-back delay. If so, apologies.

Nevertheless, it is up to everyone that they do the job they volunteered for, and we do all that we can to help.....see you all in January!

VYTIS

The Lithuanian noun *vytis* 'dispatch rider, knight' is derived from the verb *vyti* 'to pursue, to chase'. The emblem of Lithuania depicts an armoured medieval knight riding on a galloping horse, with a sword in his hand raised above his head as if to strike a blow; the knight is heading from right to left; the shield protecting his left arm shows a two-barred cross. The figure of the knight is silver white, mounted on a red field trimmed with gold.

Vytis, as the symbol of Lithuanian sovereignty, is attested from the 14th century onwards, but it may have been used earlier, in the time of King Mindaugas (ca 1236-1263). The earliest examples of this symbol are found on surviving seals and coins. The first designs of the rider and the horse, after the fashion of silhouettes, are rather primitive. More naturalistic designs of the *Vytis* are found in the seals of Jogaila (1379) and Vytautas (1385). On most of these seals the horse faces heraldically to the left, although sometimes the opposite direction occurs. If the rider rode in the other direction, his body would conceal the shield and its design. The stance of facing to the left became constant in the latter half of the 15th century.

At the beginning of the 16th century, under Renaissance influence, decorative additions appeared on designs of the *Vytis*. They were: 1. a tuft of three long feathers waving from the tip of the rider's helmet; 2. a long saddle-cloth hanging down to ground level and split in tongues toward the bottom; 3. the tail of the horse turned upwards and shaped in the form of a nosegay.

During the Lithuanian national revival in the second half of the 19th century, the *Vytis* became the symbol of the striving for freedom. When Lithuania regained independence in 1918, different variations designed by artists came into use. In 1933 a panel for the study of the emblem was set up, with the task of ascertaining the true historical and heraldic properties of the *Vytis*. In the panel's design, the horse did not have the ornate tail or the long saddle-cloth, but the knight had a long scabbard hanging on his left side.

According to the claims of Belorussian nationalists, the *Vytis* should also be considered as the national emblem of Belorussia. The reason for this is that the *Vytis* was the emblem of the early Lithuanian state, which included Belorussia and many other East Slavic lands.

When Lithuania was annexed to Russia at the end of the 18th century, its emblem was added to the Russian imperial coat-of-arms. On the other hand, when Soviet Russia annexed Lithuania in 1941, the *Vytis* was forbidden as a 'feudal symbol' and a Soviet type emblem was imposed in its stead.

From *Encyclopedia Lituanica*, 395 West Broadway, South Boston, Mass 02127 USA

SODYBA

25 years and £250,000 later

Since its purchase in 1955, Headley Park has mirrored both the strengths and weaknesses of the Lithuanian community in Great Britain. The original purchase has been a source of great pride to many; its failings over the years one of dismay.

Last year's establishment of a sub-committee of the Lithuanian Association to look into the feasibility of buying a new Sodyba has given much momentum to the 'sell Headley' movement. It is therefore essential that the younger community be made aware of all the considerations and take an active role in the decision making. After all, we'll be paying any mortgages over the next 25 years.

'Once upon a time'

The Crusaders Catholic boarding school was bought in March 1955 for £6,000 (£38,000 in today's terms) and officially opened a few months later in time for the Whitsun Holiday Weekend. £3,700 was raised by the community in the form of many small donations and a £3,600 mortgage was retained.

However, the newly acquired estate was in a neglected state and volunteers were needed to complete the improvements in time for the Grand Opening. Some Association Branches made direct contributions by sending gifts or undertaking the furnishing of specific rooms.

Today's Sodyba consists of a 35 roomed main house, a five roomed cottage, 55 acres, a man-made lake and small bathing pool. These idyllic surroundings form the perfect setting for a country retreat, and the clearing in the woods behind the House is the ideal camp-site. There are about 13 retired residents, plus Rifle, Angling and Social Clubs. Annual Accounts show a profit, so why should there be any complaints? Read on.....

Early controversies

The seeds of discontent had been sown before the actual purchase. Whilst Mr. Bajorinas (as chairman of Lithuanian House Ltd.) searched in the Home Counties, Lithuanians in the north of England and Scotland felt that their needs hadn't been adequately considered by the then dominant London Association. Furthermore, the money for Headley had been collected as contributions to Lithuanian House Ltd., and not for a building in Hampshire.

So when, in the early 1960's Lith. Hse. Ltd. faced financial difficulties, it was proposed that Headley be sold. These difficulties were only resolved by the sale of 3 Ladbroke Gardens.

Then, in 1975, a £20,000 Brewery loan was obtained for much needed restoration and conversion work in the dance hall-bar area, this being the only current outstanding debt.

So to the Present

In many ways the Sodyba we've got is the one we deserve. Unlike the active Latvian Welfare Fund in Great Britain, which has four 'Sodybas', we have only the one. Thus it must be 'all things to all men', with the result that it is paradise to but a few.

Some of the blame may lie with the original architects of the purchase for defining Headley's role too vaguely as a 'holiday home' and 'retirement home' (in Europos Lietuvis, March '55, reporting on the A.G.M.'s announcement of Headley's purchase).

In 1955, retirement was in the distant future to many Lithuanians, so the holiday aspect received more prominence. And although it was realised that, to make Headley pay, non-Lithuanians would be encouraged to visit, was today's high proportion of Britons ever envisaged?

Lithuanians permanently living at

Headley perform a valuable service to the Community. Their presence alone distinguishes Sodyba from any other hotel. But, with the inevitable absorption of Lithuanians by Britain, there are likely to be fewer wanting to retire in Headley.

Sodyba's failings

In all fairness though, if these two criteria had been debated adequately (and at length!) in those yesterdays, could the time have been found to buy the place!

It is a greater pity that Sodyba has not been developed to its full potential. Why haven't we seen the language courses, seminars and cultural exhibitions that characterise other ethnic centres?

The Sodyba I know more resembles the saloon at the 'O.K. Corral' than the 'Little Lithuania' one would expect. The weekly discos organised by the English-dominated Social Club have alienated many of the Lithuanian (and Baltic) regulars. Why should they stay, when except at Whitsun and the summer Camp, they mightn't even find fellow Lithuanians!

Those who do visit, at times leave with an anecdote about 'inhospitality', 'school meals' and 'West End prices'. But these complaints are only justified if it is felt that Sodyba is a cultural entity (as is Nida Press), existing to spend money and not to actually making it.

The cash

Here we get to the crux of the matter. Ironically, the profit motive which is often blamed for Headley's unpopularity has failed to materialise much hard cash. Comparisons with Lithuanian House in London place Headley in a poor light. Valued at well over a quarter of a million pounds, Headley shows a moderate annual return. A similar sum invested in the 'Post Office' would probably do as well. Actually, the 'Property Boom' has had the most impact on Sodyba. Its increase in value over the years has discouraged fundamental change, and eroded the influence of 'external' management or grass-roots opinion. Consequently, Headley has been left without the benefit of long-term planning and direction. Unable to offer competitive salaries, it can't attract Management of the calibre needed to run the estate with the required foresight and determination. Lacking this solid foundation of experienced and qualified personnel, its existence depends on good-will and amateurish endeavour.

What does the future hold?

What does the future hold for Headley Park? Recent developments indicate that its monopoly on nostalgia may soon be broken and a new home found in the Midlands.

Various schemes have been proposed to finance a new 'home' in the Midlands, of which the most popular involves selling a large number of expensive shares (say 100 £1,000 shares or 200 £500... etc.) the rest of the amount coming from Lithuanian House Ltd. reserves and a new mortg-

age. All the proposals draw on the experiences gained from the original purchase back in 1955. However, a relatively far higher sum is required today, even allowing for the fact that land is cheaper away from London. Raising £38,000 wouldn't present overwhelming difficulties, but who is going to buy 1.3 million raffle tickets?

It is therefore reasonable to suppose that buying a new site is inextricably linked with the selling of the old, and it is in this light that most of us consider the problem. And after 'part-exchanging', would there actually be any cash left after all necessary renovations have been done? Also, are the criteria for this new 'promised land' more firmly established than in the past? Further, if the geographical location of this new site is such a strong factor in discounting Headley Park, how is it resolved by moving 'shop'? Wouldn't one set of disgruntled commuters be merely replaced by another, and in time this alternative Sodyba develop into another late-night 'watering hole' for the locals?

Epitaph?

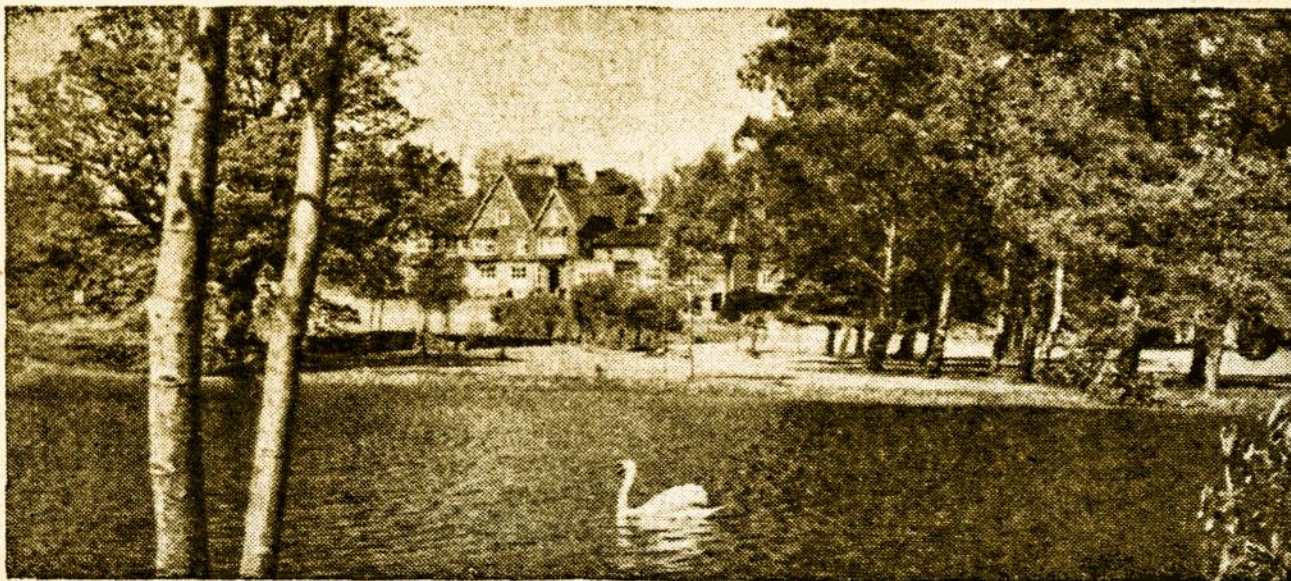
The purpose of this article is not to draw conclusions, but to stimulate debate. Committees of the Lithuanian Association aren't set up on mere whims, and this is no exception. It's work not only entails a study of financing, but also looking at potential sites. Thus an Extraordinary General Meeting could be called at any time (i.e. if a likely place was found and a quick buy-sell decision was needed). It is therefore important that we be prepared not only as individuals to have a stand on this issue, but to have a collective voice (via our Association).

For my own part, I feel that the problems outlined above are those of apathy and neglect. The ultimate responsibility lies not with those who manage Headley, or Lith. House Ltd. who administer it, but with us, who own it. Nothing ever changes without positive action, and it's up to us to break away from this endless circle of recrimination and blame. We should be looking for a new site for reasons of expansion and not of despair. Current problems should first be solved or they will only be transferred. We must first ask if Headley's lessons have been learned.

A positive note!

Apart from participating in this debate, there are other ways in which you can help. LYNES would like to hear from anyone, or any group of youngsters, who would be prepared to go on 'Work Week'.

(Continued on page 3)

An unconcerned swan somewhere in Hampshire

VAKARONĖ

Answer to a prayer

Conceived in Hackney one evening late in the New Year, born of mixed parentage in the presence of some eighteen interested onlookers some two months later in the downstairs front room of a terraced house in Leyton, destined to be of no fixed abode, existing only by the generosity of a group of well-wishers who followed as he lurched erratically from Leyton to Loughton from Clapham to Clapton — this strangely-begotten child is surprisingly in its second year. The child of whom I write is, of course, no ordinary child. His parents call him Vakaronė. Like most children, Vakaronė is the answer to a prayer, in this instance, the answer to a Lithuanian prayer. You have heard it many times before, ... 'I know my children don't speak the language but as long as they know about the culture...' It is, of course, churlish to ask of these people 'How will your children learn of your history, your culture — who will teach them?' At this stage Vakaronė enters on a whiter than white charger to save the day...

The theory

A Vakaronė is a sit-in, a talk-in and a drink-in! It works like this. Each person who attends is supposed to bring something to eat, be it a loaf of bread, a quarter of ham or a tin of sardines. It is expected that those intending to drink also bring either beer or wines or soft drinks. Normally it is arranged beforehand that someone is invited to give a talk on some aspect of Lithuanian life for about forty minutes. Then a lively discussion will take place and everyone will have learned a little more about Lithuanian life. That is the theory. How has it worked in practice?

The practice

1. The first point to make is that we are still in business and that each Vakaronė is attended on average by 20 or so people. We have encouraged Lithuanians to bring their non-Lithuanian friends with the hope that they too will learn what it means to be a Lithuanian. We have not created a formal organisation.

We have enjoyed ourselves. To me it seems that if any undertaking is to be a success then it must be a source of pleasure for the participants. We meet every six weeks at a 'volunteer's' house. This usually ensures a continuing interest since we are always curious to see the insides of people's houses. Meeting every six weeks also ensures that it is never too far until the next meeting — nor yet too soon, but it does mean that people see each other and talk to each other more than they would do otherwise.

Death

I have written so far about what may be termed the mechanics of Vakaronė. It will be of interest perhaps to say a little about the individual evenings. Romas Kincka gave the very first talk and chose as his subject Lithuanian Folk customs and mythology. He dealt in particular with 'ends'. In return for a bed (more likely a floor!) and breakfast, much needed work to improve Headley Park could be done. In particular, one of the outbuildings is being converted into a small 'refuge' for Youth use. Interested? Get in touch.

Should the decision to buy a new place be taken, then any help offered would automatically be transferred to the new site. The important thing being the principle of co-operation and of setting an example that can be used by everyone. Let's make the next 25 years better than the last.

Vidas, London

the attitude to death of the very early Lithuanians and gave instances where certain aspects of Lithuanian folk customs were found in the cultures of other nations. He also surprised us by quoting examples of pagan influences still readily observable amongst older Lithuanians.

Life

Aldona Waterman lived in Siberia for many years before returning to Lithuania. From there she came to England and eventually to a Vakaronė, where she was able to give a first-hand account of life as a girl in Siberia. Her description of life there and in Lithuania proved fascinating to those of us who have never crossed the Nemunas from Tilsit.

Jaras Alkis must have made scores of speeches in his ten years as Chairman of the Lithuanian Assoc. in Great Britain, but I doubt if he ever had such an avid audience as on the night he spoke of his boyhood in Vilnius and his life in Germany at the end of World War II.

The participation of non-Lithuanians has been encouraged and I was asked to give a talk on what interests me about Lithuanians. Being married to a Lithuanian I had to be very careful and so chose the influence of East Prussians in 19th century Lithuania as my topic.

We could not let Alek Vilčinskis escape either. In the year in which he worked so hard for the success of the Lithuanian Youth Congress he just had to be invited to speak on Lithuanian Youth organisations throughout the world. For those whose experience of Lithuanian Youth organisations has been gained over the past few years in this country, it was indeed heartening to hear Alek speak of the achievements of Lithuanian Youth in North and South America, to say nothing of Germany and Australia.

Movies

Following on from the Congress we had two films, made by Jonas Podvoiskis and Eimutis Šova. Both of these epic makers will, I hope, concede that the films which produced the greatest reaction from the audience were loaned by Mr and Mrs J. Vikanis. Hot off the press from Lithuania, these films showed the Lithuanian countryside as well as life in the towns. The films were somewhat inconsistent in artistic level but included incredible shots of dance festivals as well as the expected views of a chemical plant.

Fingerprints

For many of us, the highlight of the year was the visit of Dr. Robin Harvey of the Dept. of Anthropology at the British Museum, as Dr. Harvey has done a great deal of research into the incidence of differing blood groups within the Lithuanian population of Gt. Britain and recently completed a survey of fingerprints among the Lithuanians of this country. Many readers of LYNES will have participated in this survey and it was indeed a privilege to be able to hear the interim results of Dr Harvey's work. For some, the graphs and diagrams became a little difficult to follow, but all agreed that it was a fascinating talk and we are greatly indebted to Dr Harvey for his time and trouble.

A good year.

It has been a good year. We have met, we have talked, we have listened and I hope we have learned. But where do we go from here? I mentioned earlier that we have no formal organisation, and this has its disadvantages. Without a secretary how do we plan future programmes? Without a treasurer and some funds how do we pay expenses for speakers to travel to London when necessary? How soon will it be before we run out of speakers and topics? Anyone who has ideas for future discussions or anyone prepared to speak at some future Vakaronė is asked to get in touch via LYNES. Don't worry, we will ring you. As far as possible we have tried to arrange the Vakaronės to coincide with the weekends when the Lietuva Dance Group has its rehearsals, since this means that there is an opportunity for non-Londoners to attend. It is also our intention to publish details of the next venue in LYNES.

It has been a good year and we have eaten our fill; wherever we have gone the hospitality has been great; wherever we have gone the enjoyment has been enormous. Perhaps it would be as well to remind all future hosts that we do not expect them to provide a feast. Of course we are grateful when they do, but if you are thinking of coming to the next Vakaronė remember your quarter of ham or tin of sardines. You should see what they do in Wanstead with five loaves and two fishes.

Vincent, London

TAILOR OF SORROW

The sun shines
on the horizon
alone,
crying and moaning
for compassion.
Soon she must die.
The celestial light
eyes fill
with stars of the night,
And sad moonlight
rules King borne,
Love that is wretched
serenades
his sweetheart
his vision
his image
his dream torn.
The silver moonlight
all naked is grown.
And swaying
then falling
mocking it murmers
Tomorrow again
I'll be formed.

Laureta, Bradford

COOKERY CORNER

Cold Beet Soup (Šaltibarščiai)

4 pts sour milk
2 tb sps sour cream
2 boiled beets, peeled
1/2 cup chopped green onion
3-4 blossoms fresh dill
4 hard boiled eggs
6 stalks beet tops
2 small cucumbers
1. Chop beet tops and boil in salted water. Allow to cool.
2. Beat together sour milk, cream and finely grated beets together.
3. Add peeled, diced cucumbers, diced eggs and chopped dill.
4. Add boiled beet tops, chopped onion and salt to taste.
5. Chill thoroughly.
6. Eat with boiled potatoes. Delicious on those sweltering summer days we've been having.

CONGRESS RESOLUTIONS

Lithuanian Underground Press

The Lithuanian underground press has within a few years developed into a strong force fighting for human and national rights. These publications have turned our eyes to Lithuania and have given us fresh encouragement to fight for our occupied nation. The direct appeal to the Youth Congress by the publishers of "Alma Mater" urges us to answer the needs of the Lithuanian nation.

Overseas Lithuanians put too little effort into publishing this invaluable literature, translating it into other languages and distributing it among ourselves and others.

We urge PLJS and the national Youth Associations to establish links with the press, government officials, the clergy and other leaders and to inform them of the situation in occupied Lithuania.

Aid to Lithuania's Believers

We strongly deplore Soviet religious persecution and denial of believers' rights in Lithuania.

The government tries to interfere in church affairs by all manner of means. The closing of churches and other shrines, the control of new church building, the obstruction of, and threats to, people wanting to join seminaries, and the attempted infiltration of KGB agents into the ranks of the clergy, are all manifest tries to destroy religious institutions. The prohibition of organised religious education, professional and social discrimination against believers, restrictions on the religious press, and the forced dissemination of atheistic propaganda, are all denials of the right to freedom of choice.

The "Chronicles of the Lithuanian Catholic Church" and other underground religious publications, the recently formed "Catholic Committee to Protect the Rights of Believers", are taking brave steps. Understanding the Chronicles' important role in fighting for human rights, we mandate the PLJS Executive to examine ways of helping the Lithuanian Catholic Religious Aid Fund in publishing and translating the Chronicles. We also urge the national Youth Associations to familiarise young people with the Chronicles and other publications.

We urge the national Youth Association Executives to find out about the political activities of religious institutions in their respective countries. The aim of this would be to bring religious persecution in Lithuania to the attention of those organisations. We also urge that this matter be raised in local religious periodicals. We urge all members of PLJS to inform their local non-Lithuanian priests and parishioners about religious oppression in Lithuania.

Translated by Algis

LYNES

Published by Lithuanian Association in Great Britain Ltd., 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT. Printed by Nida Press. Edited by an Editorial Committee. Neither the Lithuanian Association nor the editors necessarily agree with the views expressed by contributors.

WOLVERHAMPTON FESTIVAL

As advertised in the last issue of LYNES, Saturday 21st June marked the occasion of a Lithuanian Dance Festival at the Polish Catholic Club in Wolverhampton. This was to be the last Big Social Event before the summer holidays (particularly for those 'dancing across America') and could therefore not be missed. We didn't miss it either.....

A Midsummer Night's Dream

Report by our dancer on-the-spot.

On entering the club I immediately felt at home in the spacious modern surroundings. The theatre was well equipped and the speakers were positioned particularly effectively. Everything possible had been done to ensure the evening's success and it wasn't long before the hall was filled. So, with the final preparations completed, the concert began.

First on stage was Audrey Ivanauskas, the festival's compere, closely followed by Jonas Podvoiskis who 'lectured' on the occasion's traditional significance.

When these preliminaries were completed, the London Dance Group ŽAIBAS took the floor. Their lively dances (including Kalvelis, Kubilas and Šustas) soon conjured up the required festival atmosphere and, after they brought their performance to a close with their favourite, Suk suk ratelij, Žaibas was met with generous applause.

Next was the turn of the young Gloucester dancers to entertain us. This they did with a varied programme that included their own version of Kubilas.

Wolverhampton began by showing us their musical talents. Thanks to freely distributed song-sheets, we all joined in and filled the hall with song. They left the stage to deserved applause, only to return shortly an equally talented dance troupe. We were soon clapping in time to the music, and the sound of cheering accompanied the all-to-soon end of their performance.

No sooner had the applause died down than we were confronted by the Mancunian Three Degrees — Jonas, Franco and Romas in the most extraordinary gear. This totally unexpected happening was met with uncontrollable laughter as they carried their act through with 'bulging' enthusiasm. Although I couldn't understand the words, the mere sight of them convulsed me with fits of laughter.

Finally, the concert was brought to a close with the Lithuanian Anthem, sung with sincerity by all present.

Although the concert had ended, the evening had just begun! After a short interlude a local dance band got the place swinging once more. Many expected a Disco, but it was a lot fairer to the older ones to have a band. Time flies when you're enjoying yourself, and the day passed all too quickly. Arrangements had been made for me to stay the night with the Marsay household... 'til then strangers... many thanks for their hospitality.

The festival was, in my opinion, a complete success. Organisation was exceptional, and without singling out anyone in particular, all concerned deserve a vote of thanks for the effort put into this enjoyable night.

Well Done Wolverhampton.

Peter, London

Editor's Note.

Financially the June festival was a great success too. After all the expenses (including hire of hall, breakages, refreshments for participants and initial stock for 'Wimpy' and raffle) had been met, a clear profit of well over £100 was made.

So if you're thinking of getting together

a song or dance group, how about organising a festival of your own? We're sure that Wolverhampton will be more than happy to pass on their tips and encouragements.

COMPETITION

Prizes to the value of £350 can be won by young writers of Lithuanian descent, born in Europe. Articles have to be published in the overseas Lithuanian press or in a periodical of your country of residence, and must be on a topic of importance to Lithuanians. LYNES contributors will be considered.

Rules:

1) Entrants must be of Lithuanian descent, born in Europe, 18 — 30 years of age;

2) Photocopies or cuttings of the articles must be sent to the Panel of Judges (EJR Konkursas Komisija, 2 Ladbroke Gdns., London W11) by 1 October 1980;

3) Depending on the number of entries, the £350 prize money (donated by P. B. Varkala) may be divided among two or three, or all awarded to one entrant.

Judges: PB Varkala, J. Vilčinskas.

FORTHCOMING EVENTS

6 Sept. 1980 Lithuanian get-together in Nottingham at the Ukrainian Club, 30 Bentic Road. Organised by Lithuanian Ass. in Gt. Britain.

27 Sept. 1980 Lithuanian get-together in Manchester. Organised by Lithuanian Catholic Community in Gt. Britain. Further details from Rev. S Matulis, 16 Hound Rd., West Bridgford NG2 6AH (0602-865 738).

July 1983 5th Lithuanian World Youth Congress, Chicago.

WANTED!!

Link-persons in Nottingham and Derby Correspondents everywhere. LYNES wants to know what you are up to. Send your contribution to LYNES, 2 Ladbroke Gdns. London W11 2PT

YOUTH-LINK ADDRESSES

Raimondas Adomonis
4 Fairfield Road,
Bradford, Yorks BD8 8QQ

Franco Bernatavičius
10 Clifdale Drive
Crumpsall, Manchester M8 6QF

Antanas Dargis
65 Hillchurch Street
Hanley, Stoke on Trent ST1 2HQ

Julie Bieliūnas
30 Fort Terrace, Middle Street
Stroud, Glos. GL5 1DZ

Caroline Ludwig
57 Penshurst Road
London E9 7OT

Lita Mulerčikė
35 Campion Terrace,
Leamington Spa, Warwicks

Madalene Paterson
19 Dean Street
Bellshill, Lanarkshire

Kristina Pukštys
35 Inchmery Road
London SE6

Kristin Toy
6 Collindale Court, Charterfield,
Kingswinford, W. Midlands.

Anglijos jaunimas didingame pasirodyje Amerikoje

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ ŠEŠTOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ SVENTĖ

Anglijos lietuvių tautinių šokių grupė „Lietuva“ liepos 5-6 dienomis Čikagoje, Tarptautiniame Amfiteatre, dalyvavo Šeštojo Tautinių Šokių Šventėje.

Šventę suruošė JAV Lietuvių Bendruomenė. Vytauto Kutkaus, JAV LB Krašto Valdybos pirmininko, žodžiais, „Šeštoji Lietuvių Tautinių Šokių Šventė yra mūsų atsakymas Lietuvos pavergėjams, kurie šiemet ruošia įvairias šventes minint lietuvių vergijos keturiasdešimtmetį. Ši mūsų šventė parodo, kad mes laisvę gyvendami dar tebesame gyvi. Mes tikime, kad tiek šios šventės dalyviai, tiek ir žiūrovai dar daugiau susiprės lietuviškoje dvasioje ir igaus daugiau ryžto dirbti ir aukotis Lietuvos labui.“

James R. Thompson — Ilinojaus valstybės vardu; George W. Dunne — Cook apskrities ir burmistrė Jane M. Byrne Čikagos miesto vardu atskiromis proklamacijomis paskelbė, kad liepos 6 diena bus Lietuvių Tautinių Šokių Šventės diena.

Per inž. Antaną Rudį, svečių priėmimo ir lėšų teikimo komiteto pirmininką, raštu šventę pasveikino gubernatorius Ronald Reagan, republikonų partijos kandidatas į JAV prezidentus; JAV senato nariai: Charles H. Percy, Adlai E. Stevenson, Edward J. Derwinski ir Frank Annunzio; JAV Kongreso nariai: Thomas P. O'Neill, Morgan F. Murphy ir Marty Russo.

Be jų, Šeštąją Lietuvių Tautinių Šokių Šventę raštu sveikino S. Lozoraitis, Lietuvos Diplomatijos šefas; Dr. S.A. Bačkis, Lietuvos Atstovas Amerikoje; Anicetas Simutis Generalinis Konsulas Amerikoje, Dr. Jonas Zmuidzinis, Generalinis Konsulas Kanadoje, Juzė Daužvardienė, Generalinė Konsulė Amerikoje; Vytautas Čekanauskas, Generalinis Konsulas Amerikoje; Vyskupas Vincentas Brizgys; Vyskupas Antanas Deksnys, Vakarų Europos lietuvių vyskupas; Kun. Ansas Trakis, Lietuvių Evangelikų Tarybos pirmininkas; Dr. Kazys Bobelis, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas, Vytautas Kamantas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, Jaraš Alkis, Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos pirmininkas, Dr. Kazys Sidlauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas; Maria Rudienė, Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo pirmininkė; Gintaras Aukštuolis, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas, ir kiti.

Šeštosios Lietuvių Tautinių Šokių Šventės Rengimo Komiteto pirmininko Jono Talandžio teigimu, „Šventė dalyvavo 57 tautinių šokių grupės su 2,300 šokėjų iš Amerikos, Kanados, Brazilijos, Australijos, Vakarų Vokietijos ir Anglijos. Šiai šventei ruošiantis, tautinių šokių grupių šokėjai ir vadovai repetitijose drauge praleido apie 100,000 valandų.

Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių Šventėje „Lietuva“ dalyvavo antrą kartą (1976 ir 1980). Anglijos lietuvių tautinių šokių grupė „Lietuva“ įkūrė 1969 metais P. Senkuvienė ir V. Juriene. Grupė dalyvavo 14 mergaičių ir 14 berniukų — šokėjų, kurių amžius svyruoja nuo 8 iki 26 metų. Grupę sudaro Didžiosios Britanijos lietuvių kolonijų prierauglis, globojamas tėvų komiteto Londone. Grupės repertuaras yra didelis — 26 lietuviški tautiniai šokiai. Grupė dalyvavo ir tikisi ateityje dalyvauti anglų ir lietuvių organizuojamose parengimuose Londone ir provincijoje. Šeštoje Tautinių Šokių Šventėje dalyvavo šie „Lietuvos“ šokėjai: Bosikytė Emilija, Briedytė Marytė, Dobrovolskis Ričardas, Dobrovolskis Simas, Juras Kristofas, Juraitė Virginija, Markevičius Feliksas, Neiberkaitė Luisa, Harmes — Markevičiūtė Kristina ir Antanas Dambriūnas (visi iš Londono), Dargis Antanas (Stoke-on Trent), Gugas Jonas (Rochdale), Ivanauskaitė Audronė (Wolverhampton) ir Jasielkis Romas (Manchester). Grupę administruoja — V. Juriene, šokių mokytoja — Virginija Juraitė, o šokių akordeonu palydi Algis Klimas ir Viktoras Grigulis.

Po repetitijos... „Lietuvos“ šokėjai, Čikagoje.

Šeštosios Tautinių Šokių Šventės repertuarą paruošė Lietuvių Tautinių Šokių Institutas. Šokių Šventės Programos vadovė — Nijolė Jasėnaitė-Pupienė, muzikinis vadovas — Faustas Strolia.

Oficialiame šventės leidinyje Galina Govienė, Lietuvių Tautinių Šokių Instituto pirmininkė, apie tautinių šokių reikšmę rašo sekančiai: „...Lietuvių tautos didingą dvasinį ir kultūrinį lobyną gražiausiais žiedais atskleidžia tautiniai šokiai, kur kristalinėmis varšomis teka

lietuvių jausmų ir minčių nuotaikų ir įvykių raida. Juose glūdi ne tik tautos charakterio pagrindiniai bruožai, bet ir vidinio ir išorinio gyvenimo reiškiniai, dvasinės ir kultūrinės vertybės... Tautų kilnojimasis, istoriniai įvykiai, vėliau prekybiniai santykiai tautų tarpe turėjo įtakos ir žingsnių, judesių formos ir šokio elementų panašumų ir bendrumą. Bet dėl kiekvienos tautos padėties vienu tautų šokiai skyrėsi nuo kitų. Skyrėsi šokių charakterių savitumais, jų nuotaika, šokių ritmais, judesių forma, žingsniais. Ir kiekviena tauta jaučia didelę atsakomybę ir pareigą savo šokių savitumų kuo sąžiningiau išlaikyti ir juos nesugadintus, neiškreipytus perduoti ateinančioms kartoms.

Lietuvių, kaip ir visoms žemdirbių tautoms charakteringas žingsnis yra iki šių dienų išlaikytas. Jų šokių žingsniai pasižymi neaukštais šuoliukais, ramiais pasivirėjimais, žemais horizontaliais žingsniais. Šokiai randami tik kai kuriuose imitaciniuose šokiuose, aukštumų tautų žmonės šoka gana aukštais šuoliais, kojas stato pirštų galais, žingsniai atsargūs. Susikabinimai ir rankų laikymai yra natūralūs, paprasti, virš galvų rankų beveik niekada nekelia, daugiausia tik iki pečių, o merginos savo sijonus laiko rankų delnais žemyn. ...Šokiuose vyrauja iš prieš-

„Lietuvos“ šokėjai įneša Didžiosios Britanijos vėliavą.

istorinių laikų užsilikęs piršlybų motyvas... Mūsų šokiuose charakteringas bruožas tai grožio ir linksmumo ieškojimas; pasižymi švelniu žaismingumu, taurumu, lyriškumu, svajingumu, subtiliu humoru. Nėra juose isteriško šūkavimų, šokėjų kilnojimų, konvulsingo blaškymosi bei brutalumo.

...Lietuvai atgavus laisvę, buvo gana greitai atsikratyta, okupacijos metu laikinai įsibrovusiomis, svetimų atnešomis, vengierkomis, kokieterkomis, padispanais, krakoviakais, diržabliais ir kt. Pradėta išskirti iš archyvų tautosakos rinkėjų surinktus šokių ir melodijų užrašymus. Buvo sudaryta Lietuvių Tautosakos Archyvas, Džukų Krašto Kraštotyros Draugija ir kitų kraštų draugijos. Kai kuriuose Lietuvos kraštuose kas metai buvo ruošiamos Senovės Dienos. Tokių Senovės Dienų rengimas atidarė duris ir kraštų senovės vertybės, suėta ir kontaktą su senaisiais kaimo gyventojais, kurie buvo neišsamiame liaudies meno kūrybos šaltinis.

...Tiek caro, tiek darbininkai okupantai stengiasi nusilpninti mūsų lietuviškos sąžinės jautrumą, mūsų tautinį atsparumą, piršdami naujas idėjas, mas klaidindami, mūsų kūrybos istoriją iškreipdami.

Tik tiek išlaikė savo tautinį „aš“, kas buvo dvasiniai tvirtas, kas nepasijuto mažas ir nevertas, kas nepasidavė svetimybėms, nesusižavėjo jų primetamais blizgučiais, kas nebijojo dėl tautiškumo išlaikymo net kentėti.

...Kol jaunimas šoka, tol jis yra gyvas lietuvių, kol jis didžiulius prieš didžiulias tautas, kad yra lietuvis, tol jis žino, kad kraštas, iš kurio mūsų šokiai yra kilę — Lietuva, dar nėra laisva“.

Oficialus šventės atidarymas įvyko Jaunimo Centro sodyje liepos 5 d., 8 val. vakare. Atidarymo žodį tarė PLB pirmininkas Vytautas Kamantas. Nijolė Pupienė su visų kraštų šokių atstovais uždegė Aukurą, o Lietuvos Generalinė Konsulė Juzė Daužvardienė ir šventės Komiteto pirmininkas Jonas Talandis padėjo vainiką; buvo sugiedotas Lietuvos Himnas. Šokėjų susipažinimo vakaras įvyko Jaunimo Centro salėje, o Kavinėje — šventės Komiteto ir svečių pobūvis.

Liepos 6 d. ir Tautinių Šokių Šventės antrą dieną pamaldomis įvedė kun. Ansas Trakis — evangelikams ir liuteronams, o Vyskupas Vincentas Brizgys katalikams. 2 val. po pietų Tarptautiniame Amfiteatre rinkosi žiūrovai, svečiai, šokėjai, choristai ir muzikantai. Buvo įneštos tautinės vėliavos ir sugiedoti Jungtinio Amerikos Valstybių ir Lietuvos Himnai. Garbės svečius pasveikino ir Šeštąją Tautinių Šokių Šventę atidarė Jonas Talandis.

Pirmuoju šokių studentų grupės šokėjai, palydimi šokių šventės Jungtinio Choro ir Liaudies Instrumentų Ansamblio, sušuko „Suktinį“, „Sukčiū“ ir „Bledingėlę“; jaunių grupės šokėjai — „Sukututė“, „Kaivelį“, o studentai — „Čigonėlį“, „Džukų Polką“, „Oželį“, „Rugučius“ ir „Suk, suk ratelį“, kurį pagal liaudies dainą specialiai šiai šventei apšaukė N. Pupienė. Tautinių šokių šventės Jungtinis Choras buvo sudarytas iš Čikagos Lietuvių Operos Choro, Lietuvių Meno Ansamblio „Dainava“, Lietuvos Vyčių Choro ir Tėviškės Parapijos Choro. Iš Čikagos Kanklininkų Ansamblio, LTM Čiurlionio Liaudies Instrumentų Ansamblio „Gintaras“, S. Stepo Kairio Muzikinio vieneto, Šv. Kazimiero LM Liaudies Instrumentų Ansamblio ir Čikagos Lietuvių Birbynių Ansamblio buvo sudarytas Jungtinis Liaudies Instrumentų Ansamblis. Muzikinių vadovų ir dirigentų buvo Faustas Strolia.

Antroje dalyje, palydimi choro ir orkestro, vaikų grupės šokėjai pašoko „Dyva“, „Seinis“ ir „Norui Miego“, o veteranų (vyresnių amžiumi) šokėjų grupė „Šustas“, „Siuntė Mane Motinė“ (pagal liaudies dainą sukurta šokis ir pirmu kartu šokamas Tautinių Šokių šventėje. Kompozicija ir aprašymas Nijolės Pupienės). Po šokio „Žėkelis“ studentų grupių mergaitės pašoko „Sadutė“. Tautinių šokių programa buvo baigta „Žiogeliu“ ir „Malūnu“, kuriuos pašoko studentų grupės šokėjai, palydimi orkestro.

Šventę uždarė Vytautas Kutkus, JAV LB Krašto Valdybos pirmininkas. Sugiedojus „Lietuva Brangi“, buvo išneštos tautinės vėliavos ir iš salės išėjo šokėjai. Šventė buvo baigta. Susitiksime po ketverių metų Septintojo Tautinių Šokių Šventėje.

Iškilmingas šventės Priėmimas įvyko Condesa del Mar pagrindinėje salėje, šokiams grojo J. Birchnevičius ir Neo-Lituan orkestras.

Vytautas Čekanauskas, Lietuvos Generalinis Konsulas, savo sveikinime pabrėžė: „Štai jau šeštą kartą laisvojo pasaulio lietuvių renkasi į didžiulę demonstraciją — Lietuvių Tautinių Šokių Šventę, su tikslu ne tik parodyti savo sugebėjimus tautinio šokio mene, bet ir viešai pareikšti savo meilę bei prisirišimą tai protėvių žemei ir jos kultūrinėms vertybėms, kurios vardu šįdiandien beldžiamės į pasaulio sąžinę, ieškodami užtarimo ir laisvės pavergtiems broliams ir sesėms tėvynėje.“

Šis rašinys sudarytas remiantis Jono Bario surengtu šventės Leidiniu ir V. Juriene bei A. Dargio, šventės dalyviu, pasakojimu.

40 m. be Lietuvos

Sovietų invazijos į Baltijos valstybes 40 metų suklestėjus proga Londone buvo surengtas Lietuvos, Latvijos ir Estijos išeivijos atstovų susitikimas su britų parlamentarais. Rytų Europos tremtinių organizacija „Council of the European Liaison Group“ liepos 2 d. sukvietė į Latvių Namus keliolikos tautų atstovus, žurnalistus bei politikus veikėjus, kuriems baltiečiai priminė Sov. Sąjungos ir nacių Vokietijos samokslą prieš Baltijos valstybes ir papasakojo apie dabartinę padėtį okupuotose kraštuose. Latvių vardu puikų pranešimą padarė jaunosios kartos atstovas dr. A. Abakuks. Po jo kalbėjo estų s-gos pirm. V. Partel ir lietuvių s-gos pirm. Z. Juras.

Rusų disidentas V. Bukovskis išgesnė kalboje pasmerkė Kremliaus imperialistinę politiką ir išvedė paralelę tarp įvykių prieš 40 metų Baltijos kraštuose ir dabartinių Afganistane. Jis pasakė, kad agresijos prieš Afganistaną panašumas į Baltijos respublikų tragediją turėtų išblėskyti vakariečių iliuzijas, jog Sov. Sąjunga geruoju pasitrauks iš Afganistano.

Labai jautrią kalbą pasakė Europos parlamento atstovė Bar. Elles, pabrėždama, kad naujasis parlamentas yra tinkamiausia vieta Baltijos valstybių klausimams kelti. Ten jau buvo diskutuotas agresijos prieš Afganistaną klausimas ir ta proga buvo kalbama apie reikalingą sustabdyti maisto ir strateginių medžiagų eksportą į Sov. Sąjungą. Ji apgailestavo, kad neatsižvelgiant į agresiją Afganistane, kai kurie Europos ekonominės bendruomenės kraštai eksportuoja vis daugiau maisto į Sov. Sąjungą, ir, kas blogiausia, tai eksportą subsidijuoja EEB iš bendro ūdo. Nepakankama politinį subrendimą rodo ir britų sportininkai, sutikę dalyvauti Maskvos olimpiadoje.

Knygos apie Jaltos sutarties aukas autorius lordas Bethell pažymėjo, kad Sov. Sąjunga turėtų susiprasti padariusi klaidą, pagrobama Baltijos kraštus drauge su savo mirtinu priešu Hitleriu. Susiprasti, ji turėtų atitaisyti tą klaidą. Karo metu daug kraštų buvo okupuota, bet karo veiksmams pasibaigus kiekvienam kraštui buvo leista atstatyti savo valstybę, kad ir nevisai nepriklausomą. Vien tik Baltijos kraštai buvo išbraukti iš žemėlapių. Lordas Bethell pareiškė nuomonę, kad britų radijas BBC turėtų pradėti transliacijas lietuvių, latvių ir estų kal-

Skaitytojų laišakai

GRAŽINKITE SENĄJĄ ANTRAŠTĘ!

...pora žodžių dėl „Europos Lietuvis“ antraštės pakeitimo. Iki šiam laikui „Europos Lietuvis“ antraštė buvo graži, nieko nekludė, ir tokia galėjo palikti. Valsybės geografinį žemėlapią gali keisti tik formali valstybės valdžia, o daugiau niekas. Kadangi mes šiuo laiku neturime laisvos valstybės ir formalios valdžios, niekas nėra kompetetingas tokius dalykus daryti, kaip valstybės žemėlapią pakeisti, ypač dar grupelė išeivių. Berods, kad DBLS sudaro jauni, gabūs vyrai, tuomet ar reikėjo paklusti kelių senelių užgaidoms ir leisti pakeistą Lietuvos žemėlapią spausdinti savaitraščio antraštėje? Šioki veiksmo negali daryti Anglijos lietuviai, arba JAV, o taigai net VLIKas. Bet VLIKas ir nedaro tokių juokų. Iš šios komedijos susilauksite pakankamai priekaištų ir dar nustosite ne vieno „E. L.“ prenumeratoriaus. Tai ir bus visas jūsų laimėjimas. Apsijuokinti galima greitai, bet kam tai reikia? Valstybinis Lietuvos žemėlapis galės būti keičiamas tada, kada ir vėl bus laisva Lietuva, o pati valdžia bus visos tautos rinkta, jeigu bus reikalingas keisti.

Ką kitos šovininistinės išeivių grupuotės daro, tai lietuviui neturėtų pasekti. Maža yra tauta, mes turime ieškoti draugų, o ne per savo užgaidas tų draugų neieškoti.

Gražinkite senąją „E. L.“ antraštę. Tai padarysite labai protingą darbą, pagirtiną!

J. Pyragas

PAIEŠKOMI TALKININKAI DAUGIAKULTŪRINĖS TELEVIZIJOS PROGRAMOMS

Nuo spalio 1 d. Australijos Melbourne ir Sydneyje pradės veikti penktąjį tam krašte televizijos stotis, kuri rodys iš viso pasaulio daugiakultūrines programas — dramas, pramoginius pastatymus, filmus, sportą.

Kaip „Mūsų Pastogėje“ išspausdintasis skelbimas rodo, ta televizija ir tarp lietuvių ieško pajėgių žmonių, kurie galėtų paruošti ir pravesti programas. Reikia, kad turėtų patyrimo pasirodyti prieš publiką, bandęs įveikti žurnalistoje ar radijo transliacijoje, turėtų neblogą išvaizdą, gerą balsą, patrauklią publikai laikyseną ir pajėgti suprantamai ir aiškiai dėstyti dalykus savo gimtąja ir anglų kalba.

homės, kad tos tautos žinotų, jog jos nėra užmirštos.

Europos parlamento atstovas Alan Tyrell taip pat palaikė mintį, kad reikia reikalausti BBC transliacijų Baltijos tautų kalbomis, nes, idėjų koval vykstant, reikia panaudoti visus turimus ginklus.

Paskutiniuoju susirinkime kalbėjo Britanijos parlamento atstovas P. Taylor, kuris taip pat yra susidomėjęs Baltijos tautų likimu. Jis irgi pasisakė už BBC transliacijas į Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Per paklausimus lordas Bethell paaiškino, kad Jaltos aukštos paminklas Londone bus statomas šį rudenį. Paminklas, kurio projektas jau paruoštas, bus pastatytas centrinėje miesto dalyje, Victoria ir Albert muziejaus priekyje, kur lankosi daug turistų. Projektui yra gautas Britanijos min. pirmininkės ponios Thatcher patvirtimas. Šiuo metu renkamos lėšos paminklui statyti.

Liepos 16 d. Baltų Taryba Londone buvo surengusi spaudos konferenciją, kuriai vadovavo Britų parlamento atstovas Sir Frederic Bennett. Konferencijos tikslas buvo priminti britų visuomenei Sov. Sąjungos įvykdytą smurtą, užgrobiant tris nepriklausomas valstybes: Lietuvą, Latviją ir Estiją. To įvykių 40 metų sukaktis sutapo su Olimpiadomis žaidynėmis Maskvoje. Todėl Sir Fr. Bennett pasakė gausiai susirinkusiems spaudos atstovams, kad Olimpiados žaidynės neturėtų būti nušiamos tokioje valstybėje, kuri yra okupuota, o nepriklausomus kraštus, ir kuri dabar yra pavergusi dar vieną valstybę — Afganistaną.

Estija yra viena iš sovietų okupuotų valstybių, o Taline, jos sostinėje, vyksta dalis Olimpiados. Britų sportininkai, nors dalyvauja Maskvoje, atsisakė vykti į Taliną.

Vakaruose yra gautas latvių sportininkų laiškas, kurio kopijos buvo platinamos spaudos konferencijoje. Žurnalistai taip pat gavo trisdešimt dvidešimt laišką, pasirašytą lietuvių, latvių ir estų aktyvistų, kurie taip pat protestuoja prieš Olimpiados žaidynes Maskvoje ir Taline. Pasirašiusių dauguma dabar jau yra sovietų saugumo organų suimti.

Žurnalistams buvo išdalytas informacijų lapas apie padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje bei apie tų kraštų gyventojų rezistencijos sąjūdžius.

Ryšium su Baltijos valstybių okupacijos 40 metų sukaktimi ir Olimpiadoms

LIETUVOJE

ASTUONIŲ PUSLAPIŲ „TIESA“

Metal iš metų „Tiesa“ išleidžiama vis 4 puslapių. O liepos 13 d. išleista 8 puslapių.

Mat, buvo komunistų partijos centro komiteto ir aukščiausiosios tarybos iškilmingas posėdis, skirtas paminėti Lietuvos susovietinimo 40 m. sukaktį, sakė kalbas kandidatas į Kremliaus politbiuro narius Gorbačiovas, Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius Griškevičius, taip pat visas būrys iš įvairių respublikų ir satelitinių kraštų suvažiusių atstovų, tai šikart ir reikėjo padidinti skaičiaus.

PAMINKLAS VYTAUTUI PUTNAI MOLETUOSE

Molėtuose pagal skulptoriaus G. Jokūbonio projektą buvo pastatytas ir su didžiulėmis iškilėmis atidengtas paminklas gen. Vytautui Putnai, pasižymėjusiam pilietinio karo metu, parašiusiam veikalų karybos klausimais, kuris karą atašė atstovavo Sov. Sąjungai Japonijoje, Suomijoje, D. Britanijoje ir Vokietijoje, bet valymų metais Stalino buvo likviduotas.

RESPUBLIKINĖS PREMIJOS

Už įvairius darbus šiemet technikos srities respublikinės premijos Lietuvoje gavo kelios dešimtys asmenų.

Literatūros ir meno srities premijas gavo J. Baltušis už romaną „Sakmė apie Juozą“, E. Mieželaitis už eilėraščių rinktinę „Mano lyra“, K. Marukas už knygą vaikams „Sunku būti geram“, P. Bražėnas už kritikos knygą „Žmogus ir žodis prozoje“. Taip pat premijos paskirtos muzikui V. Laurušui, dailininkams L. Lauskui, L. Truikiui ir M. Švažienei.

LIETUVOS ŠIMTAMEČIAI IR PATI VYRIAUSIOJI TARP JŲ BARBORA JASAITĖ

Liepos 15 d. suėjo 125 metai, kai gimė Barbora Jasaitė, gyvenanti Vitkelių kaime, Plungės raj.

Lietuvoje iš viso esą 400 žmonių, pri. gyvenusių 100 ar daugiau metų.

PAGERBĖ POETĄ VAIČIŪNĄ

Gimtajame Piliakalnių kaime (Jonavos raj.) buvo surengtas 1959 m. mirusio poeto Petro Vaičiūno minėjimas. Toksai minėjimas esąs rengiamas jau aštunti metai.

Minėjime kritikas J. Lankutis pasakojo apie mažai žinomus poeto laiškus V. Krėvei, kalbėjo P. Keidošius ir J. Butėnas, jo seserėčia J. Vaičiūnaitė paskaitė eilėraštį „Gimtadienis Piliakalniuose“. Suvaldintos P. Vaičiūno dramų ištraukos, o poeto našlė aktorė T. Vaičiūnienė papasakojo, kaip gimdavo jo dramų personažai.

Kadangi suėjo 90 m., kai P. Vaičiūnas gimė, tai ir spauda jį platėliau paminėjo.

KAPAI SULYGINAMI SU ŽEME

„Die Raute“ rašoma, kad pastaruoju metu Lietuvoje pradėti vokiečių karių kapai sulyginti su žeme.

Nuimami kryžiai ir paminklai ir sunaikinami — nepalikama nei pavardžių, nei datų, kada jie gimę ir mirę.

DIPLOMAI, AUTOMOBILIAI IR MEDALIAI DIRBANTIEMS ŽEMĖS ŪKYJE

Už gerą technikos panaudojimą žemės ūkyje 1979 m. diplomais ir medaliais apdovanota eilė traktorininkų, mechanizatorių ir kitokių darbuotojų.

Trys gavo garbės diplomus ir „Moskvė“ automobilius, keturi aukso medalius ir dovanų, penkiolika sidabro medalių, keturiasdešimt devyni bronzos medalius.

AKMENŲ MUZIEJUS MOSEDYJE

Mosedėje gyvenęs gyd. Vaclovas Intas išgarsino tą savo gyvenvietę tuo, kad pamažu sudarė didžiulę Lietuvos akmenų kolekciją, kuri sudominanti turistus.

Tai Mosėdyje įsteigtas akmenų muziejus, pirmas toks visoje Sov. Sąjungoje. Muziejaus pagrindą sudarė V. Into surinktieji akmenys.

PANEVŽIO GARBĖS PILIETIS J. MILTINIS

Panevėžio miesto taryba garsųjį režisierių Juozą Miltinį išrinko miesto garbės piliečiu.

Jo vadovaujamas teatras yra pastatęs apie 200 veikalų. J. Miltinio pastatytų veikalų pasižymėti važiuoja žmonės ir iš toliau.

Panevėžio teatras yra nemaža gastroliauvė, tarp kita ko, yra su gastrolėmis važinėjęs į Maskvą, Leningradą, Tbilisį, Kijevą.

Žaidynėmis Taline britų spaudoje (The Times, The Sunday Express, The Daily Telegraph ir kt.) buvo atspausdinta keletas straipsnių.

D. B.

EUROPOS LIETUVIS

LITHUANIAN WEEKLY
Printed and Published in Gt. Britain
by the Lithuanian House Ltd.
2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT.
Tel. 01-727 2470
Registered as a Newspaper at the Post Office.
Leidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga
ir Lietuvių Namų Aka. Bendrovė.
Prenumeratos kaina metams 12,50 svarų, pusei metų 7 sv. (kitų kraštų prenumeratoriai moka pagal Britanijos svoro kursą).

Vienojo skilto įdėto skelbimo kaina 5,00 sv. už colį. Dideliam skelbimui atitinkamai brangiau.
Už laikraštį kieno nors spausdinamųjų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesilima atsakomybės.
Redaguoja redakcinis kolektyvas.
Redakcija rankraščius taisy ir trumpina savo nuožiūra.
Nepanaudoti rankraščiai, jei iš anksto dėl to nesusitarta, negrąžinami.
Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių, ne būtinai redakcijos ar leidėjo nuomonę.

Kronika

TAUTINĖS PARAMOS FONDAS

Tautinės Paramos Fondo Valdyba nori priminti visiems DBLS skyriams, kad š. m. balandžio mėn. skyrių atstovų suvažiavimas priėmė tokį nutarimą: kiekvienais metais rugsėjo mėn. tautinės šventės minėjimo proga kiekvienas skyrius pasiūlytų surinkti galimai daugiau aukų T. P. Fondui.
T. P. Fondo valdyba prašo kiekvieną DBLS skyrių šį nutarimą sėkmingai įvykdyti renkiant aukas, suruošiant loterijas, užvenbuojant naujus nuolatinis Fondo rūmėjus, kur yra lūžiai, skiriant minėjimo dienos pėną ir t. t.
Pinigus prašome siųsti Lietuvių Namų adresu Londone, pažymint, kad pinigai skiriami Tautinės Paramos Fondui.
Fondo Valdyba taria nuoširdų ačiū.

BRANGIEJI BICIULIAI

Išgėsus aštuntą gyvenimo dešimtmetį ir seniai pasitraukęs dėl blogos sveikatos nuo veiklos ir bendravimo, esu sujaučiantis Jūsų sveikinimais ir draugiškumu.
Esu dėkingas visiems, kurie atsimena mane iš tų laikų, kada mano gyvenimas buvo pilnas, ir neužmiršo jau nebereikalingo senio.
Nuoširdžiai dėkoju: Lietuvos Atstovų p. Balickui su Ponia, „Vaidilos“ sambūrio nariams, su kuriais mane jungia tiek daug gerų atsiminimų, ir kitiems pasirašiusiems bičiuliams už gražius žodžius ir daugybę rožių. (Pasiūčiau lyg primadonai, pasitraukusi iš scenos).
Noriu dar ypač padėkoti Kazimierui Barėnui už „Vaidilos“ ir Bičiulių vardu parašytą pasveikinimą, kurio negaliu kitaip pavadinti kaip literatūrinio perlui. Taipgi E. Matukui dėkoju už itin skoningą grafišką to pasveikinimo atlikimą.
Dar nuoširdžiai dėkoju Pirmininkui ir Krašto Valdybai. „Dainavos“ sambūrio Pirmininkei ir Ponioms ir visiems, kurie man atsiuntė asmeniškus sveikinimus.
Priimkit ir mano geriausius linkėjimus laimės gyvenime ir sėkmės darbuose.
Fabijonas Neveravičius

AUKOS TAUTINĖS PARAMOS FONDAI

Tautos Paramos Fondui aukojo P. Bugailiškis — 20 sv., dr. A. Štomas — 10 sv., A. Veselka — 5 sv.
T. P. F. valdyba aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

PADĖKA UŽ STRAIPSNI

Kitoje laikraščio šio numerio vietoje spausdinamės Britų paramento nario T. Taylor straipsni, pasirodžiusį „The Sunday Express“.
Pasikaitęs ta straipsni, buvęs DBLS sekretorius A. Pranskūnas tą patį liepos 20 d. parlamentariui T. Taylor parašė tokį laiška:
„Savo draugų ir savo vardu noriu pareikšti padėką už straipsni, kuris buvo išspausdintas „The Sunday Express“ liepos 20 d. Ir tonas ir drąsus žodžiai išsakyti. Mes, egzilai, ir mūsų pavergtoji tauta už geležinės uždangos jaučia, kad dar nesame visiškai užmiršti.
Norėčiau, kad ir daugiau žmonių pasektų Tamstos pavyzdžiu. Esu tikras, kad tokie kaip Tamstos straipsniai prisiveržia pro Kremliaus šarvus giliau negu salivė iš 100 Centurion tankų.“

ŠOKIAI SODYBOJE

1980 m. rugpiūčio 23 (šeštadienis)

LIETUVIŲ SODYBOJE, HEADLEY PARKE

Nuo 8 val. vak. iki 1 val. ryto

Muzika: „Tony Bird and his Band“

Įėjimas 1£

Veiks šaltas bufetas, kurio kaina £3 asmeniui.

I tą padėkos laiška T. Taylor liepos 23 d. atsakė:

„Labai ačiū už malonų laiška, kurį šį rytą gavau, ir už kilmias pastabas, už kurias esu didžiai dėkingas.
Labai gera iš jūsų pusės, kad parašėte taip, kaip parašėte.“

KUN. F. SKĖRIS AUKA „EUROPOS LIETUVIUI“

Vasario 16 gimnazijos mokytojas ir žymus Vokietijos lietuvių veikėjas ir „Europos Lietuvio“ nuolatinis bendradarbis kun. F. Skėrys, siųsdamas 20 svarų, laiške parašė:
„Kad „Europos Lietuvio“ augtu, klestėtų ir tobulėtų, įdedu jums savo asmeniška auką — 20 anglišku svarų.“

KAD TIK SPAUDA LAIKYTŲSI

Australijoje, Brisbanėje gyvenęs J. Ruzgys „Europos Lietuvio“ administracijos vardu atsiuntė tokį laiška:
„Siunčiu jums prenumeratą už 1981 metus, o kas liks, lai būna mašinų ir linotipų patalpai. Žinau, nedaug, bet geriau mažai negu nieko. Kad ir pensininkas esu, bet nedejuoju, iš savo pensijos pragyvenu ir dar įstengiu užsisakyti porą laikraščių. Kai negalėsiu — pasakysiu: atleiskite, negaliu. Tad kol kas iki kito karto, arba, geriau pasakius, iki kitų metų.“

Ta proga iš dar paprašė atsiųsti Nidos Knygų Klubo leidinių katalogą — gal dar kokią knygą užsisakysiu.
Išdėmėtina, kad J. Ruzgys sumokėjo prenumeratą nebe už šiuos, o už 1981 m. ir atsiuntė 35 svarus, nors laikraštis ir kalendorius kainuoja tik 15 svarų. Be to, ir šiaip jo sąskaitoje jau buvo avansu sumokėti 34 sv.

KONGRESO IR PRANCŪZIJS LANKYTOJAMS

Būsimiems Tarptautinio Eucharistinio Kongreso Liurde ir Prancūzijos įžymybų lankytojams atkreiptinas dėmesys, kad „Saltinio“ telefonas praeitame „EL“ numeryje atsispaudė netiksliai. Turi būti 0602-865738. Važiuosiantieji tepaneša, kiek dienų kelionės pakeidautų: 12 ar 10 arba mažiau?

Londonas

SVEIKINIMAS IS SKAUTŲ IR JAUNIMO STOVYKLOS

„Europos Lietuvio“ redakcija gavo sveikinimus ir linkėjimus iš šiemetinės LSS Europos rajono surengtos skautų ir jaunimo stovyklos, kuri vyko Lietuvių Sodyboje liepos 26 — rugpiūčio 3 d. d.
Sveikinimas pasirašytas visų vadovų ir stovyklautojų.
Šiemetinė stovykla buvo pavadinta Kristijono Donelaičio vardu.

LONDONO LIETUVIŲ PARAPIJOS KRONIKA

Londono lietuviškos parapijos centrą vasaros metu dažnai aplanko svečiai iš užjūrių.
Liepos mėn. pradžioje aktorius Juozas Bolev-Bulevičius iš New Yorko viešėjo Justo ir Rozalijos Černių šeimoje. Aplankė jis parapijos centrą, dalyvavo pamal-

dose ir užprašė šv. Mišias už a. a. Petro Bulaičio vėle.
Juozas Bolev-Bulevičius yra ankstyvės nės išsilavinęs žmogus. Jis labai aktyviai dalyvauja Lietuvos Vyšių Sąjungoje ir New Yorko lietuvių bendruomenės veikloje. Yra parašęs knygutę anglų kalba apie a. a. R. Kallantos susideginimą.

Parapijoje yra keletas ligonių.
Staiga pasijutęs blogai, Petras Pakalnis buvo nugabentas The London Ligoninė ir praleido ten 10 dienų. Dabar jau namuose taisy sveikata.
Viktorija Puidokienė turėjo operaciją Hammerton ligoninėje. Pamažu sveiksta.
Buvęs parapijietis P. Naruševičius, dabar gyvenantis New Yorke, atvykęs atostogų į Londoną, buvo staiga susirgęs plaučių uždegimu.
Anksčiau suparažytuotasis Stasys Starolis The London ligoninėje sveiksta ir pradeda kalbėti ir šiek tiek judinti dešiniąją ranką ir koją. Juo labai nuoširdžiai ligoninėje rūpinasi A. Putnienė.

Parapijos Derby anklų lenktynių ant-
rąją premiją laimėjusią Ritą Kunčikūnaitę prašome prisijusti laimingą bilietą ir adresą, kad galima būtų išmokėti premiją.

Mančesterio lietuvių katalikų parapijos taryba kviečia Londono lietuvių parapijos narius dalyvauti D. Britanijos Lietuvių Katalikų Bendrijos metiniame sąskrydyje, kuris vyks šeštadienį, rugsėjo 27 d., Mančesterio Cheetham Town Hall salėje.

I šį sąskrydį suvažiuos visos D. Britanijos lietuviškos kolonijos. Londono lietuvių parapijos Taryba rengia išvyką. Išvažiuojama 10 val. ryto, o iš Mančesterio — po sąskrydžio programos. Kelionės mokestis gali būti 6-7 svarai (priklausys nuo to, ar autobuse bus užimtos visos vietos). Norintieji važiuoti tuojau prašomi užsirašyti (telefonijoje arba pas Stasį Kasparką). Būtinai ir greitai reikalinga žinoti, kokio dydžio autobusą samdyti.

Sekmadienį, rugsėjo 28 d., Westminsterio katedroje įvyks Tradicinis kryžių žygis ir maldos diena už persekiojamąją katalikų Bažnyčią Sovietų Sąjungoje ir Vidurio Europoje.
Londono lietuviai prašomi tą dieną gausiai dalyvauti.

A. A. ANTANAS BALCIUS

Širdies priepuoliu staiga mirė Antanas Balčius, 58 metų amžiaus.
Buvo vedęs žydų kilmės moterį ir su lietuviu beveik nepalaikė ryšio. Jo palaidai sudeginti The City of London krematoriume.

S. K.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS IR KONCERTAS

Londono Lietuvių Sporto ir Socialinio klubo salėje (345a Victoria Park Rd., London E9) rugsėjo 7 d., 6 val. vakaro, bus Tautos šventės minėjimas-koncertas.
Pirmą kartą Londone pasirodys ir programą atliks aktorė-solistė Elena Blandytė, nuolat gyvenanti Čikagoje, JAV.

LONDONO LIETUVIŲ ISVYKA LIETUVIŲ SODYBON

Vasaros „Bank Holiday“ sekmadienį, rugpiūčio 24 d., Londono lietuviai vyks ta praleisti dienos savoje mažojoje Lietuvoje — Lietuvių Sodyboje.
Autobusus išvažiuoja nuo Lietuvių bažnyčios 8.30 val. ryto pro Lietuvių Namus, kur pails išvykos dalyvių iš tos Londono dalies. Nuo Lietuvių Namų išvažiuojama 9 val. ryto. Iš abiejų vietų išvykstama punktualiai.
Norintieji dalyvauti prašomi užsirašyti pas S. Kasparką, Sporto ir Socialinio klubo sekretorę M. Hoyer-Kalniauskaitę, Parapijos svetainėje pas N. Žvirblį ar Lietuvių Namuose pas Stasį Bosikį.
Kelionės mokestis — 3 svarai — mokamas užsirašant. Išvykos rengėjas — Sporto ir Socialinis klubas — kviečia visus Londono lietuvius kartu praleisti tą sekma dienį savoje lietuviškoje Sodyboje — gražioje gamtoje, tyriame ore.
Bus pamaldos, o visa kita programa bus sudaryta vietoje, iki pasimatymo ne Karaliaučiuje, o savoje Lietuvių Sodyboje.

DR. ELVYRA PETRIKAITĖ-SURNIENĖ
PATOLOGU SUVAŽIAVIME
LONDONE
Patologė dr. Elvyra Petrikaitė-Surnienė iš Melbourne, Australijos, dalyvavo pasauliniame gydytojų patologų suvažiavime, kuris vyko Londone ir kurio tema buvo, kaip ankstyvoje stadijoje susekti ir sulauktyti klinikinį vėžio ligų eismą. Paprastai juose dalyvauja po kelis tūkstančius gydytojų, daugiausia vėžio ligų tyrinėtojų, vidaus ligų ir patologijos specialistų.
I Londoną dr. E. Petrikaitė-Surnienė atskrido iš Europos žemyno. Briuselyje ji dalyvavo toxiologijos (apnuodijimo chemikalais) klausimus svarstiusiame gydytojų suvažiavime, o paskui Paryžiuje kitame

suvažiavime, kuris nagrinėjo imunologijos srities klausimus.
Melbourne dr. E. Petrikaitė-Surnienė turi savo patologijos laboratoriją.
Daktarė lankėsi ir Lietuvių Namuose.

SVEČIAI IS VOKIETIJOS ANGLIJOS SKAUTŲ STOVYKLOJE

Iš Vokietijos į Anglijos skautų stovyklą atvyko trys stovyklautojai: Kristina Veršelytė ir Tomas Veršelis iš Huettenfeldo ir Brigite Neumannaitė iš Elweiler.
Anksčiau buvo norėję važiuoti dar daugiau stovyklauti, bet per paskutinius šešias savaites nesibaigiantis lietus kitus atbaidė, kai reikės gyventi palapinėse. Kas galėjo žinoti, kad stovyklos metu saulė kaitins Headley Parką!
Po stovyklos svečiai iš Vokietijos dar bus dvi savaites pas šeimas Anglijoje.

LIETUVIO DAIL. DARBAI MENO PARODOJE LONDONE

Dailininko Algio Žvėgždos meno darbai yra išstatyti Fisherio Meno Galerijoje, 30 King Street, St. James's, London SW1.
Paroda galima lankyti kasdien nuo 10 val. iki 5.30 val. p. p., o šeštadienį — nuo 10 val. iki 12.30 val. p. p.
Paroda veiks iki rugsėjo 12 d.

MIRĖ ANTANAS BARONAS

Kiek ilgiau paligojęs, liepos 30 d. Londone mirė Antanas Baronas. Jis buvo gimęs 1912 m. birželio 13 d. Krimčine, Biržų aps. Lietuvoje ramiai ūkininkavo, o kai bolševikai antru kartu artinosi į Lietuvą, A. Baronas pasirinko svetimus kraštus.
Jis buvo apsišvietęs lietuvis ir malonus žmogus. Dažnai lankydavosi Londono Lietuvių Namuose, ypač nepraleisdamas iškilmingesnių progų. Taip likimo jau lemta, kad po ilgo ir sunkaus darbo neilgai teko jam pasidžiaugti laisvesniu laiku — pensininko metais.
West Londono krematoriume po kun. J. Sakevičiaus paskutinių religinių apeigų rugpiūčio 6 d. atsisveikino su juo ir jo buvę draugai, pažįstami ir kaimynai.
Tegu būna Tau, Antanai, lengva svetima žemėlė.

PROF. DR. FELIKSAS PALUBINSKAS LONDONE

Kalifornijos valstybinio universiteto tarptautinio biznio centro ir biznio administracijos direktorius dr. Feliksas Palubinskas su šeima leidžia laiką susipažindamas su Londonu ir Londono lietuviška bendruomene.
Jis jau aplankė Lietuvių Sodybą, susipažino su Londono lietuviškos parapijos veikla, o jau netgi Palubinskai pamaldų metu patarnauja mišioms.
Viešėjo jis D. Britanijos Lietuvių Bendruomenės būstinėje, kur susipažino su D. Britanijos lietuviškos biblioteka (svečias domisi senomis lietuviškomis knygomis).

Dr. Felikso Palubinsko visa šeima labai aktyviai dalyvauja lietuvių ateitininkų veikloje.
Britanijoje jie yra apsiostę Juozo Tamošio šeimoje. Iš Londono išvyksta profesoriantį į Helsinkio universitetą Suomijoje.

S. Medžiokalnīs

Chichesteris

MIRĖ VLADAS STANKUS

Rugpiūčio 9 d., po ligos, mirė Vladas Stankus. Jo laidotuvės įvyks rugpiūčio 18 d., 12 val. iš katalikų bažnyčios Chichester'yje, Cowley Rd., West Sussex.

Nottinghamsas

LINK MANCHESTERIO

I didįjį lietuvių sąskrydį Mančesteryje rugsėjo 27 dieną jau yra iš Nottinghamo užsakytas autobusas. Kelionei prašoma nedelsiant užsirašyti ir įmokėti po 2 sv. 50 p. Lietuvių Židinyje, telef. 0602-865738, arba pas K. Bivainį, telef. 0602-411119, ar pas Igną Šimkų, telef. 0602-865738.

RUDENS SĄSKRYDIS IR TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Rugsėjo 6 d. ukrainiečių salėje (30 Bentink Rd.) Nottinghamo DBLS skyrius rengia tradicinį Britanijos Lietuvių Sąjungos metinį sąskrydį ir Tautos šventės minėjimą.
Programą atliks: solistė-aktorė Elena Blandytė iš JAV, pirmą kartą koncertuojanti D. Britanijoje, D. Britanijos tautinių šokių grupė „Lietuva“ ir Nottinghamo meninės pajėgos.
Po programos šokiai, bufetas, vaišės, loterija.
Pradžią 6 val. vakaro.

Derby

KNYGOS PRISTATYMAS PARODOJE

Puošnioje Derby priemiesčio bibliotekoje rugpiūčio 5-31 dienomis vyks lietuvių suorganizuota paroda, kurioje bus pristatyta visur didelio dėmesio susilaukusi

dailininkų Tamošaičių knyga „Lithuanian National Costumes“.
Parodos eksponatus, be to, sudarys knygos, tautiniai rūbai, audiniai, gintaras, tautinių rūbų nuotraukos, juostos, Lietuvos žemėlapis ir iš dail. Tamošaičių gautos medžiagų atkarpos.
Biblioteka atdara nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet (šeštadieniais 9-12 val.). Adresas: Allestree Library, Park Farm Centre, Allestree, Derby.
DBLS Derby Skyriaus Valdyba

Liet. Sodyba

TAUTINĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

DBLS-gos Lietuvių Sodybos skyrius, rugsėjo 13 d., (šeštadienį), 7 val. vakare ruošia Tautinės šventės Minėjimą.
Minėjimas įvyks Sodyboje, Headley Parke.
Skyriaus nariai ir svečiai yra maloniai prašomi į šį minėjimą gausiai atsilankyti.

Skyriaus Valdyba

Vokietija

VALTERIS BANAITIS SUNKIAI SUŽEISTAS

Valteris Banaitis, vienas žinomiausių Vokietijos lietuvių visuomenininkų, žurnalistas, muzikas, buvęs Vasario 16 gimnazijos auklėtojas ir mokytojas, automobilio nelaimėje buvo sunkiai sužeistas.
Eidamas per gatvę Fuerstenberge, liepos 10 d. jis buvo autobuso paleistas ir įkrito aukštaielininkas ant galvos. Su kiaušo lūžimais nuvežtas į Hoexter miesto šv. Ašgario ligoninę, kur jis dabavęs visą savaitę be sąmonės, iki liepos 23 d. išguldė intensyviojo palatoje. Dabar pamažu jo sveikata gerėja, nors tikriausiai dar ilgai jis turės išbūti ligoninėje. Linkime greitai pasveikti!

Petras Veršelis

HAMBURGO LIETUVIAI ŠVENTĖ JONINIS DARŽININKŲ-SODININKŲ KOLONIJOJE

Juos sukvietė varduvininkai Jonas Valaitis, Jonas Klingeris, Jonas Lingė, Jonas Radikė ir kiti.
Mūsų pirmininkas Leonas Narkus ir studentas Manfredas Šiušelis vedė turtinę programą. Vaisėmis pasirūpino visi, nes jos buvo sunėstinės. Jonai budėjo, kad niekas nestokotų gėrimų. Kelias buvo tolimas ir gana painus, bet visi surado, kur atvažiuoti, ir kas ten buvo, niekas nesigallėjo. Visi gražiai pabendravo, pašoko, padainavo. Susirado ir tokių, kurie mėgino surasti paparčio žiedą.
Paryčiui skirstėsi svečiai ir šeiminiškai namo.

SUKILUSIEJI AFGANAI KOVOJA TARP SAVĖS

Vakarų pasiekiantieji pranešimai tvirtina, kad sukilusių afganų grupės dažnai kovoja tarp savęs.
Esą gaudy, kad rusai į tas grupes atsiunčia slapstosios policijos agentų, kurie išprovokuoja apsišaudymus. Tačiau afganai esą įpratę jau iš seno tamposavyje peštis. Štai jie turi dvi komunistų partijas, kurios kruvina kovoja ir žudo viena kitos narius. Kabule dažnai naktimis kaip tik, sako, šaudosi tie partiniai.

LIETUVIŠKOS PAMALDOS

NOTTINGHAME — rugpiūčio 24 d., 11.15 val., Židinyje.
PETERBOROUGH — rugpiūčio 24 d., 15 val., S. B. O. Vaitkevičių būstinėje, 325 Eastfield Rd. Laukiami visų apylinkių lietuvių.
GLOUCESTERYJE — rugpiūčio 30 d., 12.30 val., šv. Petre.
STROUDE — rugpiūčio 30 d., 17.30 val. Išpažintys prieš Mišias.
NOTTINGHAME — rugpiūčio 31 d., 11.15 val., Židinyje.
LEAMINGTON SPA — rugpiūčio 31 d., 14 val., šv. Petre.
COVENTRYJE — rugpiūčio 31 d., 16 val., šv. Elzbietaje.
NOTTINGHAME — rugsėjo 7 d., Šiluvos Marijos — Tautos šventės proga, 11.15 val. Židinyje. Dalyvaus ir Skotijos lietuviai.
NOTTINGHAME — rugsėjo 8 d., Šiluvos Marijos — Tautos šventė, 19 val., Liet. Židinyje.
NOTTINGHAME — rugsėjo 14 d., 11.15 val., Židinyje.
KETTERINGE — rugsėjo 14 d., 14 val., šv. Eduarde.
NORTHAMPTONE — rugsėjo 14 d., 18 val., šv. Laurynė, Craven Street.
NOTTINGHAME — rugsėjo 21 d., 11.15 val., Židinyje.
DERBYJE — rugsėjo 21 d., 14 val., Bridge Gate.
WOLVERHAMPTONE — rugsėjo 21 d., 17 val., šv. Petre - Pauliujė, North St.